AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

Published and distributed under permit (No. 672) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Worcester, Mass. By order of the President. Will H. Hays, Postmaster General.

No. 30 Vol. X. PHONE PARK 6407. WORCESTER, MASS. 27 d. Liepos (July), 1922 m. KAINA 5 CENTAI. 10 Metai

PREZIDENTAS HARDING IŠSIREIŠKĖ MANĄS, JOG SUVIENYTOS VALSTIJOS NETRUKUS PRIPAŽIS LIETUVOS NEPRIKLAUS. VALSTYBĘ.

Lietuviai lankėsi pas Prezidentą. Lenkijos ministerijos nota Lietuvai. Pietinės Amerikos republika Chile pripažino Lietuvą de j u r e. Susikirtimas Vengrijos ir Austrijos kariumenių. Lenkija gerinasi Vokietijai. Australija ne priima Vokietijos konsulių. K u K l u x klanai grumoja žydams.

MANO, KAD SUV. VALS. PRIPAŽIS LIETUVĄ.

Washington, D. C. Lietuvos paskolos komitetams susirinkus Washingtonan, delegacija iš apie trisdešimtis ypatų lankėsi pas prezidentą Harding, kuris po pasikalbėjimų delegacijai pasakė: "Aš turiu viltį, kad Suvienytos Valstijos trumpoje ateityj pripažis Lietuvą." Apart visko prezidentas Harding daug gyviau su lietuviais pasielgė, negu anais metais prezidentu buvęs Wilsonas.

LENKIJOS MINISTERIJOS NOTA LIETUVAI.

Kaunas, Lietuvoj. Lenkijos užrubežių reikalų ministeris Narutowicz vėl atsiuntė Lietuvai notą, kurioje primenama Tautų Sąjungos tarimas, kad Lietuva su Lenkija privalo taikytis tarp savęs, ir pažymi, kad Lenkija yra pasiryžus taikos tarybas pradėt kuogreičiausia, paliekant Lietuvai pažymėt tarybai dieną ir vietą.

VENGRŲ SISIKIRTIMAS SU AUSTRAIS.

Vienna, Austrijoj. Austrijos valdžia skundžiasi užrubežiams, kad Vengrijos kariumenė, apsiginklavusi kulkasvaidžiais ir rankinėmis granatomis, užpuolė Burgenlandijos miestelį Hagersdorf, kuriame stovi Austrijos kariumenės garnizonas, ir pradėjo mušį, kuriam pasitęsus porą valandų, austrai vienok ėmė viršu ir vengrus pavijo šalin.

PALENGVINIMAI VOKIETIJAI.

Berlin, Vokietijoj. Vokietijos valdžiai reikalaujant talkininkų palengvinimų, pastarieji raštu apreiškė, kad sutinka sumažint anglių pristatymo reikalavimą ir vieton iki Spalio mėnesiui pristatyt 5,750,000 tonų, reikalaujama tiktai 1,725,000. Apie kitus palengvinimus talkininkai pasitars dar vėliau. Vokietija šituos palengvinimus priėmė.

LENKIJA GERINASI VOKIETIJAI.

Berlin, Vokietijoj. Lenkija, likus priemeru Silezijoj variusiam anti-vokišką propagandą Korfanty, pradėjo gerintis Vokietijai, žadėdama su ja užmegst ryšius draugiško susitarimo dėlei nesutikimų už Sileziją. Lenkija net žada savo geležinkeliais perleist transportaciją tarp Vokietijos ir Rusijos, žiemos laiku, užšalus vandens keliams. Pasitarimams šituose ir kituose reikaluose Lenkija pasiulo Vokietijai konferenciją Rugsėjo mėnesyje, Drezdene.

TRAUKIA TEISMAN UŽ ŽUVUSIUS SKERDYNĖSE.

Herrin, Ill. Šeimynos po žuvusiais angliakasiais laike skerdynių prie "Southern Illinois" kasyklų, traukia teisman Marion pavietą ir reikalauja atlygint už žuvusiuosius duonpelnius. Ikišiol advokatai turi 6 tokių šeimynų skundus ir laukia jų daugiau, kad užvedus bylą prieš paviečio valdžią. Atlyginimo reikalaujama po keturis tukstančius už kiekvieną žuvusį.

PRASERGSTI ANGLIAKASIUS.

Hazleton, Pa. Unijų viršininkai išsiuntinėjo visiems skyriams pasargas, kuriomis liepiama sergėtis komunistų, kurie pastaromis dienomis pradėjo kurstymus straikuojančių angliakasių tarpe, kad sukėlus riaušes. Patariama straikus vest išmintingai ir ramiai, kad ne sukėlus riaušes ir tuomi ne privertus valdžią atsiųst kariumenę.

TARIASI SU KLERIKALŲ VADU.

Roma, Italijoj. Buvęs Italijos priemeras Orlando pasikvietė konferencijon klerikalų vadą kunigą Sturzo, kad prikalbinus jį prie nusileidimo agitacijoje tarpe klerikalų prieš kitas partijas, nes tos agitacijos yra šaliai pavojingomis, kadangi iš jų išeina priežastys kovos facistų su socialistais; to priežasčia buvo ir suirimas Facta gabineto. Sakoma, kad Orlandą šitai konferencijai įgaliojo pats karalius.

RUSIJOJ DERLIUS IŠRODO LABAI GERAS.

Washington, D. C. Abelnai Rusijoj, ypač pernai bado sunaikintose pavolgio vietose, šiumečio sėjimo derlius išrodo labai gražiai, tik vargas, kad dėlei pereitos žiemos gilumo ir pavasaryj didelių potvinių, negaunant į laiką reikalingos sėklos, labai daug laukų yra ne užsėtais. Bet tikimasi, kad užsėtieji laukai visgi sumažins žmonių badą, jei tik javus valant oras patarnaus.

POLICIJA GAUDYS ORLAIVIUS.

New York, N. Y. New Yorko miestas neseniai išleido patvarkymą orlaiviams, kuriems užginta miesto rubežiuose lakstyt žemiau 2000 pėdų. Orlaivininkai vienok šito patvarkymo dar ne paklausė ir vietomis, o labiausia ties parkais, laksto daug žemiau negu prisakyta. Dabar policija tariasi įsitaisyt orlaivius ir jais lakstant gaudyt neklausžadas, kad juos už ne paklausymą nubaust.

ESKIMOSAS NUŽUDĖ 7 ŽMONES.

Edmonton, Kanadoj. Herschel saloj atsilankius keliems turistams, vienas eskimosas porą jų nužudė. Kitiems prasišalinus ir apie tai davus žinią policijai, ši pasistengė žudiką suimt, kuris budamas kalėjime nužudė du sargus ir pabėgo. Kol jis antrų kartu tapo suimtas, 7 žmonės žuvo. Dabar jis pargabenta į Edmunton ir čia laikomas kalėjime iki teismui.

RENGIASI GABENT ANGLIUS IŠ ANGLIJOS.

Washington, D. C. Valdžia mano, kad straikams nepasibaigiant, žiemai prisiartinant bus galima nusamdyt 13 laivų gabenimui anglių iš Anglijos, jeigu reikalas butų. Tame reikale tartasi jau su pirklybos korporacijos prezidentu Smull, kuris tikrina, kad trylika laivų per mėnesį galėtų pargabent po du milijonus tonų anglių. Namie bus galima anglių gaut tik 500,000 tonų, tad prie šitų reiks likusią dalį pirkt užrubežyje.

KU KLUX KLANAI PAGRUMOJO.

St. Louis, Mo. Vietinis politikierius R. I. Young pasidavė kandidatu į senatorių rinkimus ir pravedimui už save agitacijos, hebrų kalboj einančiame žydų laikraštyje pradėjo talpint savo pasigyrimų apskelbimą. Ku-Klux klanai anonomišku laišku Youngui paliepė savo apsikelbimą iš žydų laikraščio išimt, už ne paklausymą jam pagrumodami. Youngas nusigando ir apskelbimą sulaikė. Dabar to laikraščio leidėjai jį traukia teisman, reikalaudami už apskelbimą viso atlyginimo, sulyg kontrakto.

MOTERIS DEŠIMČIAI METŲ KALĖJIMAN.

Greenfield, Mass. Pereitą žiemą miesto iždininko sekretorė Elzė Kenney buvo pabėgusi pridariusi klastų, išeikvojus savo reikalams $21,571 miesto pinigų. Vėliaus ji vienok tapo susekta New Yorke ir iš ten pargabenta. Dabar pasibaigė jos teismas, kuris pasmerkė ją nuo penkių iki aštuonių metų į pataisos namus ir dar dviem metam kalėjiman už padirbimą neteisingų čekių, kuriais ji mėgino padengt dalį nepritekliaus $2,600.

KU KLUX KLANŲ AGITACIJA

Houston, Tex. Visoj valstijoj pasklido Ku-Klux klanų agitacija, kad ateinančiuose rinkimuose butų valdininkais renkama išimtinai protestonai, ir kad nė vienas žydas, nė katalikas nebutų išrinkti. Tam tikslui jie organizuoja moterių balsuotojų lygą ir moterims liepia balsuot tik už protestonus, kurie čia visi priklauso klanų organizacijai.

LEIS UŽTRAUKT PASKOLĄ.

Paris, Francuzijoj. Susivažiavusi čia talkininkų paskirtoji komisija išklausė Austrijos pasiskundimus ir apsvarsčius sutiko leist Austrijai užrubežiuose ir namie užtraukt paskolą valstybės atstatymui, kuri jau galutinai stovi sugriuvimo pavojuje. Pirmiaus vienok talkininkai peržiurės Austrijos padarytas sutartis su užrubežių piniguočiais, ir tik radus viską sulyg savo skonio, leis gaut paskolas.

ATSISAKĖ KELIAUT Į AMERIKĄ.

London, Anglijoj. Priemeras Lloyd George buvo paskirtas keliaut į Suvienytas Valstijas apkalbėjimui su prezidentu Hardingu Anglijos skolų, bet priemeras keliaut atsisakė. Savo atsisakymą jis pamatuoja privalumu but namie ir dabot Francuzijos žygius, kuriais ši nori Vakietiją galutinai sunaikint taip, kad ji negalėtų išsimokėt skolas.

SAULĖ PAGIMDĖ EKSPLIOZIJĄ.

Newark, N. J. "Green Waste Co." plotvėn atvežta vežimas senų geležgalių sutarpinimui liejamon geležin, kurių tarpe buvo lengvos kanuolės kulka, kokiu budu ten užsilikusi ne ištuštinta. Geležgalius greit nesunaudojus, nuo saulės įkaitus kulka ekspliodavo. Eksplioziją sužeidė supredentą Green, jo sunų ir du ofiso darbininkus.

STRAIKIERIŲ RIAUŠĖS BUFFALOJ.

Buffalo, N. Y. Keliolika straikierių užpuolė Erie geležinkelio plotvėje du detektivus, saugojančius straiklaužius ir pagrumojo jiem linčiavimu. Užpultiems detektivams pagelbon atėjo trįs policistai ir pradėjo susirinkusius skirstyt. Susirinko tuojaus apie penkių šimtų minia vyrų ir moterių, kurie ėmė akmenais mėtyt į policistus. Šie šovė kelis kartus į minią ir tuomi mirtinai pašovė du vyriškius ir vieną moterį. Ant šuvių subėgus daugiau policistų, minia išvaikyta. Vakare tą pačią dieną iš White Plains Buffalon pasiųsta dvi divizijos kariumenės.

PRIMUŠĖ SARGĄ IR PALIUOSAVO KALINIUS.

Houlton, Me. Apie dešimts apsimaskavusių vyriškių užpuolė Aroostook paviečio kalėjimą nakties laiku, primušė sargą Hall ir paėmę nuo jo raktus, atrakino duris ir iš kalėjimo paleido du kalinius, Michaud ir Van Buren, kurie čia laukė teismo. Šerifas dabar skiria dovanų $25 už suradimą užpuolikų ir paliuosuotų kalinių.

LANKYS VISAS VYSKUPIJAS.

Boston, Mass. Čia gauta žinia, kad popiežius Pijus XI prisakė savo atstovui kardinolui Bonzano Washingtone, atlankyt visas katalikiškas vyskupijas Suvienytose Valstijose. Nuo kada šita lankymosi kelionė prasidės, bus paskelbta vėliaus. Tai pirmas atsitikimas katalikų bažnyčios istorijoje, kad augštieji katalikų bažnyčios valdininkai leistųsi kelionėn per vyskupijas, nepriskaitant Pijaus X paliepimo vizitatoriams atlankyt Italijos vyskupijas.

PĖKSČIŲ KUNIGŲ KELIONĖ.

Quebeck, Kanadoj. Į Ste. Anne Beaupre, į šventos Onos atlaidus atkeliavo du pilgrimai, kuriais yra katalikų kunigas F. B. O'Kane, iš Brookline, Mass. ir kunigas F. J. Mahoney iš Brighton, Mass. Visą kelionę iš Bostono jie atliko pėksti, 425 mylias. Per dieną jie nuėjo 25 mylias.

VALDŽIA KONTROLIUOS GELEŽINKELIUS.

Washington, D. C. Pereitame utarninke prezidentas Harding savo gabineto susirinkime įteikė rezoliuciją, užgiriančią paimt valdžios kontrolėn pervažą ir kontroliuot gabenimą maisto ir kuro. Toje pačioje konferencijoj užgirta kita rezoliucija, paliepiant kasyklų savininkams gvarantuot angliakasiams 280 dienų per metus darbo.

IŠ DARBO LAUKŲ.

Didieji straikai.

Didžiųjų straikų lauke per šią savaitę nieko tokio ne įvyko, kas parodytų ženklus straiko baigimosi. Didžiausia svarba dabar dedama geležinkelių straike, vienok ir jame permainos dar nematoma, apart to, kad straikuojančių skaitlius pasididino. Valdiškose sferose kalbama, kad straikui nepasibaigiant greitai, geriausia butų geležinkelius paėmus valdžios kontrolėn, kol kompanijos su darbininkais susitaikys, bet tai tik kalbama, galbut be tikslo, nes straikui besitęsiant, juk straikieriai negrįš prie darbo kol su kompanijoms susitaikys.

Straikas eina ramiai. Rods, keliose vietose buvo iškilę muštynės, bet jos buvo išsauktos tik pačių darbininkų sauvališkumu, ne unijų oficiališku paliepimu.

Harrsiburg, Pa., Cambridge, Ind., Somerset, Washington ir Westmoreland aplinkėse, į bitumino kasyklas parkviesta pėksčioji valstijos kariumenė saugojimui unijai nepriklausančiose kasyklose dirbančių darbininkų.

Philadelphijoj prirengta raitoji policija, bet ši dar nieko neveikia, nes artimose aplinkėse riaušių ženklai niekur dar ne pasirodė.

Portland, Me. Šerifas King prisakė savo pagelbininkams be atsižvelgimo šaut į straikierius, jei tie nepaklausytų žodžio. Concord, N. H. miesto majoras priešinasi šaukimui kariumenės ir tikrina, kad miestas su policijos pagelba gali čia palaikyt tvarką ir apsaugot geležinkelių darbininkus.

Boston, Mass. Boston & Maine geležinkelio plotvėje kaszinkas supjaustė vagonų gumines vėją vedančias dudas; policija netiki, kad tą padarė straikieriai.

Springfield, Mass. Geležinkelių dirbyklose buvo iškilę dvejos muštynės straiklaužių su straikieriais, bet policija jas suglamžė. Atsargumo dėlei, geležinkelių plotvės naktimis saugojamos su pagelba kariškų švyturių.

Chicago, Ill. Burlington geležinkelio plotvėje užmušta vienas straiklaužis; kas jį užmušė, niekas nežino.

Rankin, Ill. Straikieriai išvarė iš miestelio visus straiklaužius ir prisakė jiems čia nesugrįšt. Muštynės ne įvyko.

Augusta, Ga. Areštuota 6 straikieriai, kaltinami užpuolime pačtinio trukio ir atakavime straiklaužių.

Waycross, Ga. Čia pašaukta 3 divizijos valstijos kariumenės suglamžymui iškilusių riaušių, kadą straikieriai ėmė mušt straiklaužius.

Detroit, Mich. Grand Trunk geležinkelis suspendavo šešis pasažierinius ir keturis pervažos trukius, ir žada suspenduot daugiau, dėl stokos darbininkų prie taisymo vagonų ir garvežių.

Lexington, Ky. Chesapeake & O. geležinkeliai nepriima pervažos siuntinių.

Chicago, Ill. Federališka geležinkelių taryba straikieriams pasiulė atskirai tartis ir taikytis su kiekvieno geležinkelio kompanijomis, bet ikišiol tas jokių pasekmių nedavė.

Port Jervis, N. Y. Erie geležinkelio plotvėse kilo muštynės tarp straikierių ir straiklaužių. Tvarkos įvedimui pašaukta viena divizija kariumenės.

Žinios iš Lietuvos

Ukmergė ("A.L." koresp.). Šeštinių dienoje, iš jomarko žmonėms važiuojant namo, Pijarų kaimo buris girtų bernų, susėdusių vienan vežiman, skrido kiek tik arkliai jiegos turėjo, ir visokiais budais keliaujančius žmones trukdė. Netekę kantrybės Ungurių kaimo žmonės subarė girtuosius, tad šie draudėjams atkeršijo kumščiomis; vieną mirtinai primušė, kitą užmušė ant vietos. Užmušėjai buvo 10 vyrų ir visi jie areštuoti ir priduoti Ukmergės tardytojui.

Tokių atsitikimų musų aplinkėje nebuvo per 20 praėjusių metų. Mat tulose vietose musų jaunimas vieton žengt pirmyn, traukiasi atgal. **M. P.**

Vidiškiai ("A. L." koresp.). Čia žmonės labai piktinasi vietiniu klebonu už skaitymą bažnyčioj lenkiškų evangelijų ir nežino ką su juom daryt. Klebonas yra lenkų dvasios žmogus. 1920 m. Vidiškiuose stovėjo 8 pulko kelios kuopos, kurių vadai klebonui buvo uždraudę lenkiškas evangelijas skaitant, bet tiems iš Vidiškių pasitraukus, jis ir vėl savo dirba. Mat klebonas parodo, kad už visus parapijos žmones, lietuvius, svarbesnės jam yra dvi senos, nutukusios ponios, kurios bažnyčioj turi savo sėdynes įsitaisiusios. **Tas Pats.**

Rudamina. (Seinų apskr.) Birželio 11 d. šv. Trejybės atlaidus buvo privažiavusių daugybės žmonių. Kunigai po pamaldų susirinko valgyt pietų į užpakalinius kambarius, nes pryšakiniai užimti Komendato bei kareivių. Nėsant tuo laiku kareivių nė komendantui namie, atėjo į raštinę pamišelis ir, paėmęs šautuvą, pradėjo šaudyt į klebonijos lubas. Įbėgus tarnaitė buvo paklausta, kame kunigai? Ji sumaniai atsakė pamišėilui, kad bažnyčioje. Pamišėlis visų įršimu pradėjo šaudyt į bažnyčiaą, bet pro murų sieną nieko nenukovė. Pakilo paniką. Pradėjo šaukt kareivius tik, dėja, negreit juos surado... Pagaliaus, kai pamišėlis jau buvo apie 10 kartų šovęs, kareiviai atėmė šautuvą. Tik sumani tarnaitė apsaugojo nuo aukų, nes kitame kambaryje pietavo 8 kunigai, į kuriuos pamišėlis buvo pasiryžęs šaut.

Zapyškis. Gegužės m. 12 d. Zapyškio miestelyje įvyko žvejų įgaliotinių suvažiavimas. Atvyko atstovai Nemuno žvejų nuo Kauno iki Jurbarkui, o taip pat Nevėžio ir Nerio upių. Susirinko ir vietiniai iš Zapyškio ir aplinkių kaimų žuvininkai. Išviso susirinkime dalyvavo apie 30 žmonių. Atvyko Žemės Ukio ir Valstybės Turtų Ministerijos žuvininkų vieno skyriaus atstovas. Žvejai buvo padavę Ministerijai prašymą, kad neršiant nedraustų jiems žuvis gaudyt iki Liepos mėnesiui, nes iš to maitinasi keli tukstančiai žmonių. Ministerijos atstovas plačiai pranešė suvažiavimui apie priežstis uždraudimo nustatytu laiku žuvis gaudyt ir patarė sutvert žvejų draugiją, aiškino draugijos siekinius ir nauda, kokia butų visiems rupinantis bendrais reikalais, patiems dirbant arba perkant reikalingus įrankius ir parduodant žuvis. Bet kad žmonės prie draugijų nepripratę, o kiti įgaliotiniai aiškinosi, kad neturi tam reikalui įgaliojimų, tai sutiko prisirašyt tik 14 žmonių reikia žuvis gaudyt, prašė atstovo patiekt Ministerijai pageidavimą panaikint žuklavimo rajonus ir leist visiems žvejams laisvai žvejot nuo Vokietijos rubežiaus iki Kauno ir sutrumpint uždraudimo laiką, paliekant tik nuo 15 Gegužio iki 15 Birželio. Ir tą laiką leist žvejot po 2 dienas kas savaitė. Į susirinkimą atėjo ir įkaušusių žvejų: jie nesilaikė tvarkos, trukdė kalbėt, o vienas Zapyškio žvejys A. P. pradėjo net dainuot. Negalint jo geruoju nuramint, reikėjo iš salės prašalint.

Palanga. Svečių mieste dar nedaugiausia. Vasarnamiai per karę aplaužyti dabar atstatoma.

Oras ikišiol Palangoj buvo šaltas ir dabar kelios dienos šiek tiek atšilo. Turgaus kainos Palangoj Birželio 16 d. buvo: rugių puras (24 gorč.), 400 auks., avižų puras 400 auks., miežių visai nebuvo, bulvių puras 80 auk., sviesto svaras ½ kg. 50 auks., 10 kiaušinių 36 auks., lašinių rukytų sv. ½ kg 70 auks., veršienos mėso svaras 20 auks.

Verbalis. Lietuvos geležinkelių stotyse, ypač Virbalio, operuoja apgavikų — aferistų gauja. Dabar tiems aferistams neblogai ir sekasi. Virbalio stotyj vienam amerikiečiui už 150 doliarių jie įkišo 5 gabalus visai menkos vertės kostiumams medegos. Dabartiniu kursu už 150 doliarių, skaitant doliariui po 300 auksinų, išeina 45,000 auksinų. Gautoji medega vargu ar bus verta ir 5,000 auksinų. Todėl amerikiečiams visur ir visada reiktų but atsargesniems.

Vilkaviškis. Šios apygardos darbo ir col. aps. inspektorius žiniomis, dauguma dvarininkų bei įmoninkų, nenorėdami skaitytis su St. Seimo išleistaisiais darbininkų samdymo, atstatymo ir atlyginimo įstatymais aiškina juos savaip, o kaikurie visai nenori jų pripažint. Dėl to tarp abiejų pusių kįla dideli nesusipratimai, kuriuos Darbo ir Soc. Aps. Inspektoriui nevisuomet pasiseka ištirt ramiu budu prisieina šauktis teismo pagelbon. Todėl šiomis dienomis už valstybės įstatymų nepildymą apie 10 tokių nusikaltėlių Darbo Inspektoriui prisiėjo patraukt teisman.

Suvalkai. Punske buvo dideli atlaidai: neiškentę ir artimų kaimų žmonės, nuėjo į savo parapijos bažnyčią, esančią šia pus linijos, kurią yra užstoję Čaikoskininkai. Bet tą dieną, rodos, tyčia leido eit į bažnyčią, tik atgal grįžtančius žmones (daugumą moters) beveik visus sugaudė ir dabar varinėja buriu: į Vyžainį, iš ten į Filipavą, į Suvalkus ir tt. Visoj Punsko pafrontėj išviso tą dieną sugaudyta 270 moterių ir keli vyrai, kuriuos visus suvarė į vieną burį ir taip dabar varinėjami po visokias įstaigas.

Iš minėtųjų sugautųjų yra kelios moters nėščios ir šiaip daugelis yra silpnos sveikatos ir taip visi be maisto kankinami... Girdėt kalbant, kad tik tuos paleis, kurių ateis giminės ir išpirks ir apmokės už linijos perėjimą, o šiaip tai kankins kažinkol.

Čaikovskiui atsitraukus nuo savo saikos, ši jo saiko taipgi tapo panaikinta, bet tiktai tiek, kad jo buvusieji kareiviai - plėšikai tapo pakelti visi į policistus ir pris skirti į dvi apskritis—Seinų ir Suvalkų apskr. policijos viršininkas sušaukė čia minėtuosius jo apskričiai priskirtus čaikovskininkus, paskelbė jų laipsnio "paaugštinimą" ir davė jiems visiems pinigų pragyvenimui. Užtad tą dieną minėtieji "riteriai" girti voliojosi.

ĮVAIRIOS ŽINIOS.

Areštavo unijos viršininkus.

Topeka, Ks. Areštavo čia geležinkelių darbininkų unijos 11 skyriaus prezidentą Huntington ir sekretorių Hillery, už peržengimą teismo išleisto uždraudimo prieš išleidimą straikan Santa Fe geležinkelio taisyklų darbininkų.

Japonijos nota Chinijai.

Peking, Chinijoj. Japonija įteikė Chinijai notą, reikalaudama Chinijos valdžią suvaldyt plėšikus Mandžiurijoj ir Koreos parubežiuose, kurie užpuldinėja Japonijos konsulatas.

Išeikvojo pinigus.

Boston, Mass. Back Bay National bankos vice-prezidentas Brown federališkai valdžiai apsiskundė esąs kaltu išeikvojime $18,000 bankos pinigų, savo privatiškiems reikalams. Po $1000 užstato jis paleista iki teismui.

Suėmė 90 konspiratorių.

Moskva. Simferopolyj suimta tulas M. Dinesiev, kurs čia varė konspiracijas prieš komunistų valdžią. Iš pas jį surastų raštų persitikrinta, kad jis veikė Vrangelio agento darbą, rengiant sukilimus ir žydų skerdynes, kad sukurus maištus paskui butų proga užrubežiuose gyvenantiems reakcijonieriams čia suvažiuot ir pradėt savo darbą. Iš tų pačių raštų susekta buveinės 90 jo pagelbininkų, kurie areštuota ir tuojaus bus teisiami.

Areštavo valkatą—moterį.

Jacksonville. Geležinkelių plotvėje policistai suėmė tris valkatas, keliaujančius pervažos vagonuose. Tarpe kitų atrasta ir valkata moteris, 40 metų senumo M. McGrew, su nukirptais plaukais ir apsirengusi vyriškais drabužiais. Ji pasisakė policijai, kad laike karės dirbusi Washingtone valdiškoje spaustuvėje, po karei likusi iš darbo atleista ir nenorėdama grįšt prie paprasto darbo, pasiryžo imtis valkatų gyvenimo.

Išmokės skolas.

London, Anglijos valdžia galutinai nutarė išmokėt Suvienytoms Valstijoms skolas, kurioms ji yra skolinga $4,300,000,000. Sako, kad Anglija privalo su savo tolima kaimyne gyvent taikoje ir todėl privalo su ja atsiteist.

Nauji nesutikimai.

Roma. Tarp Italijos ir Albanijos apsireiškė nauji nesutikimai ir Italija žada pasiųst savo kariškus laivus pagrumojimui albanams, kurie užpuolė itališką pačto vežimą ir sudraskė itališką vėliavą.

Užbaigė ginčą.

Washington. Tarp Anglijos finansų ministerijos ir Suv. Valst. transportacijos tarybos jau nuo seniai ėjęs ginčas už atskaitą, kuri buvo nepripažinta išmokėjimui už naftą ir aliejų, sunaudotą Anglijos karės metu, užbaigta. Anglija užmokėjo $12,000,000 ir ginčas už baigtas.

Deportuos iš Kanados.

Montreal. Policija čia suėmė tulą Palmer, pasivadinusį Parker, kuris sakosi čia atvyko iš Springfield, Mass. straikierių tarpo. Pas jį atrasta $4000 gyvais pinigais ir daug pavogtų daiktų. Jis bus deportuotas į Suv. Valstijas.

Žuvo pačtinis laivas.

Boston. Kelionėje iš Londono į Bombai nuskendo pačto siuntinius gabenantis angliškas laivas "Egipt". Su laivu žuvo 18 maišų su laiškais ir 101 maišas su kitais siuntiniais.

Baduoliai miršta stotyse.

Geneva. Poltavos, Charkovos, Odesos, Kiavo ir kitose Rusijos geležinkelių stotyse kasdien miršta šimtai žmonių, dėl bado norinčių išvažiuot į kitas šalis ir nesulaukiančių trukių.

Vėl grįš prie piano.

New York. Garsusis lenkų pianistas, kurs buvo pasitraukęs nuo savo amato ir pasileidę į Lenkijos politikas, vėl grįš prie piano ir pradės kelionę per Suv. Valstijas su savo koncertais, ateinančiame rudenyj.

Nušovė angliška oficierą.

Cairo. Gatve einant angliškam oficierui Piggott, prie jo prišoko nežinomas vyriškis ir paleido revolverio šuvį. Oficieras sukrito ant gatvės, užpuolikas pabėgo.

Protestuoja prieš Angliją.

London. Palestinoj ir Transjordanijoj darbininkai arabai agituoja išsaukt abelną straiką, kad tuomi išreikšt Anglijai protestą, už jos stengimasi čia palaikyt savo kontrolę.

EXKURSIJOS Į LIETUVĄ KAS SAUVAITE.

Jeigu manai važiuot į Lietuvą, kreipkis pas mus, mes parupinsime jumis pasą ir reikalingas prie jo vizas, išrengsime į kelionę ir prižiurėsime jusų bagažą. Gausime ruimus ant laivo pirma jusų važiavimo, jus pačius palydėsime pas laivą. Iškeliavus anam šone jurių musų atstovas jumis aprupins iki vietai Lietuvoje..

GERESNIO PATARNAVIMO NIEKAS JUMIS NEGALI SUTEIKT.

Kiti agentai tik mus pamegdžiodami rengia panašias ekskursijas, bet jų patarnavimas negali susilygint su musų, dėlto, kviečiam visus keliaujančius į Lietuvą su mumis susižinot pirm kelionės ir gaut nuo musų geriausius patarimus.

Didelis burys keleivių iškeliaus 15-tą dieną Liepos; didelis burys iškeliaus Liepos 24-tą ir 29-tą. Keleiviai bus prižiurėti iš namų iki savo Tėvynei.

DABAR GERAS LAIKAS ATSIIMT SAVO GIMINES IŠ LIETUVOS

Kas norite atsiimt savo gimines iš Lietuvos, rašykite pas mus, mes jumis visas žinias suteiksime kaip ką daryt; jusų giminės pribus laimingai pas jumis.

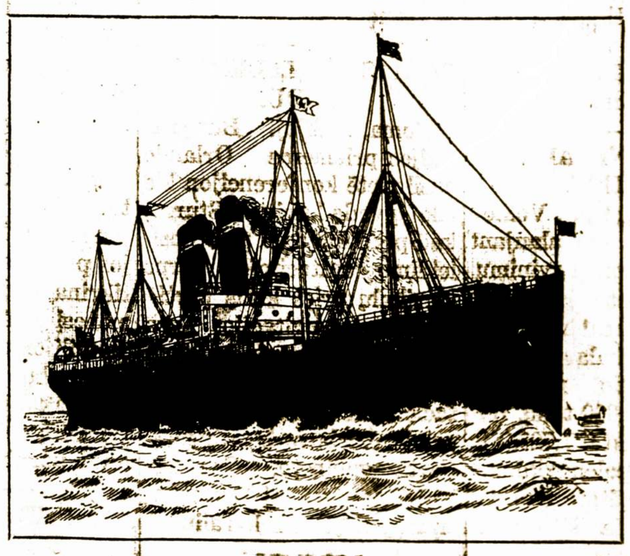

M. Paltanavičia,

15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

Ofisas New Yorke ir Kaune.

AMERIKOS LIETUVIS

The Lithuanian Weekly published every Thursday

by

M. PALTANAVIČIA,

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Yearly subscription: In United States ——— $2,50
In Foreign Countries ——— $3,00
Single copies ——— 5 cents,

Advertising rates on aplication.

AMERIKOS LIETUVIS

Savaitinis laikraštis, eina ketvergais, leidžiamas

per

M. PALTANAVIČIA,

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: Suv. Valstijose ——— $2,50
Kitose valstybėse ——— $3,00
Pavieniai egzemplioriai ——— 5 centai.

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš augšto.

Entered as Second Class matter September 29 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, ander the Act of March 3 1879.

ŠALIES PRAMONĖS KRIZIS POLITIKAVIMŲ SUKURYJE.

Musų šalyje šiadien grumoja didis pramonės krizis, kurį iššaukė straikai. Straikų šiais laikais visur pilna, didesnių ir mažesnių, bet iš jų visų pramonei pavojingiausis yra angliakasių ir geležinkelių straikas, kuris siaubia per visą šalį, kaip kad neseniai siaubė Europos valstybėse. Nors angliakasių straikas šiais laikais yra ne pirmutinis, nes jis jau yra pirmiaus buvęs, vienok jis tik šį kartą yra pavojingu šaliai, kada greta su juom stovi geležinkelių straikas, ir abudu sutartinai grumoja suparalyžiavimu visos šalies pramonės. Apart pramonės jis daug ką reiškia ir šalies gyventojams, kadangi ateinanti žiema gali juos užklupt ne apsirupinusius angliais.

Valdžia iki šiol daug galvojo apie abiejų šių straikų prašalinimą, ir iki šiol nieko neišgalvojo. Susikirtus dviem organizuotiem milžinam, iš darbo ir kapitalo pusės, sunku yra juos perskirt, kol jiedu kada nors išbandys savo spėkas, todėl ir valdžiai šiadien beveik negalima ką nors atsiekt. Mėginta gražumu prašyt, kad susitaikytų, tas nieko negelbėjo. Pagrumota šiurkštumu, tas buvo šaltai apjuokta ir kaip į vieną taip ir į kitą šių dviejų budų, atyda ne atkreipta. Galiaus valdžia, kad žiema ne užkluptų be anglių, pamanė anglių kasyklas paimt savo kontrolėn per žiemą, ir pavasaryje jas vėl gražint jų savininkams, kad vėl su angliakasiais žinotusi. Vienok ir tas nieko nedavė, nes pasirodė, kad kasyklose pradėjus darbus, niekas ne išeis, nes geležinkeliams straikuojant vistiek anglių nebus galima išvežt ir todėl kasyklose darbų pradėjimas nieko nereikš. Užtai dabar žiurima daugiau į geležinkelių straiką, ir nežinia kaip greit tas visas krizis pasibaigs. O pasibaigt jis kaip nors turės, nes kitaip priėjus žiemai visa pramonė turėtų sustot netik dėl geležinkelių suparalyžiavimo, bet ir dėl anglių stokos. Tik ikišiol nežinia kaip tas viskas baigsis; ar straikas bus mėginta laužyt su kariumene, ar bus spiriama abi pusės prie kokio nors susitaikymo. Rods, valstijų kariumenė perdėm baigiama mobilizuot. Federališka kariumenė turi prisakymus but prisirengusi pašaukimui, ir tas viskas butų panašu rengimuisi prie karės su straikieriais, jų vieton prie darbo statant straiklaužius. Vienok galima manyt, kad greičiau bus kaip nors prie susitaikymo einama, kad ir tik tulam laikui, nes laužiant straikus parsieitų vest ilgą kovą, o kadangi artinasi žiema, tai laiką tęst ilgai nebus galima, nes dėl stokos anglių, likimas butų ne pakenčiamas. Dabar prirengiama kariumenė galbut bus panaudota tik tulose vietose iškilus peštynėms straikierių su straiklaužiais, bet ir tame ji bus reikalinga ne ilgam, nes straiklaužiai, kurie buvo užėmę straikierių vietas, kaikur jau trauksiasi šalin.

Nors šitas straikas yra dideliu kriziu šalies pramonei, ir pavojum gyventojams, tai vienok jis dar nėra visiems aiškiai permatomu ir turbut nėra suprantamu, kadangi jį apsupa visa eilė politikavimų apie tokius dalykus, kurie tokioje kritiškoje gadynėje turėtų but kuomažlausia žinomi, kada reiktų visiems žiurėt šaliai gerovės ir tam tikslui veikt. Politikieriai vienok veikia ką kitą ir pašaliais brazda veikdami bergždžius darbus. Šiadien kurkas daugiau rupinamasi prohibicijos klausimu negu abelnaja šalies gerove. Kuomet svaiginančių gėrimų išdirbystės ir slaptas jų pardavinėjimas kasdien auga vis didesniu, politikieriai išsijuosę veda ginčus už prohibicijos palaikymą ir jos permainą kiton formon. Kuomet ateivystė jau yra suvaržyta ir įstatymiškai aprubežiuota, per visą šalį politikavimai eina dar ir apie "amerikonizaciją" ateivių, kad juos tuojaus iš laivo išlipus, padaryt "amerikonais" ir gerais piliečiais, privilegijas prie pilietystės kaskart vis daugiau varžant ir sunkinant. Galiaus, ne menkiausią vietą šiadien politikavimuose užima partyviškos ir nepartyviškos lenktynės į ateinančius rinkimus. Milijonai doliarių leidžiama su vėjais ir gaišinama politikieriams pigus laikas, dirbimas planų, sulyg kurių butų galima laimėt lenktynes. Kad surast tinkamus, sąžiningus žmones, kurie turėtų atsakantį gabumą valdžioje, kad mokėtų vest tvarką šalies gerovei, suprantamas daiktas, politikieriams nerupi; jiems rupi tik laimėjimas vieno ar kito sėbro, ir jų partijų, o po jų laimėjimui kaip bus, jiems negalvoj.

Tai trįs svarbiausi politikierių darbai, prie kurių susispietę šiadien visi apsukresnieji žmonės, ir prie to jie beveik laiką sunaudoja, nepriskaitant daugybės smulkesnių ir visai smulkių dalykų, apie kuriuos knibžda organizuoti buriai, ir veikia visai menkos vertės darbus, tokiu laiku, kada tie jų darbai yra ir neapgalvoti, ir bereikalinigai.

Ekskursijų epidemija.

Šią vasarą Lietuvoj siaučia tikroji ekskursijų epidemija. Ne priskaitant jau ištų ekskursijų išeina, tai sve ir ten pačioje Lietuvos valstybėje, tokių ekskursijų dideli ir beveik nesuskaitomi buriai važiuoja dar į Mažąją Lietuvą, į Klaipėdą. Geležinkeliai ton pusėn daugiaužimti važiojimui ekskursininkų negu produktų ir kitokių dalykų. Daugiausia tokias ekskursijas rengia augštesnių ir žemesnių mokyklų mokiniai, kurių Klaipėdoje, diena iš dienos, prisikimšę lyg didžiausių turgų dienomis. Važiuoja jie ten su muzikomis ir net "sportais".

Važiavimai yra važiavimais ir tame butų nieko svarbaus, vienok tie važiavimai suteikia negeriausius įspudžius vietiniams lietuviams, kurie turi dėl jų panešt daug vargo, kadangi nuvažiavę tie ekskursantai gaišina jiems laiką, nes reikia juos pasitikt, priimt ir aprupint jų buvimo vietomis, ir kiekvienas vis nori turėt pirmesnes vietas. Važiuoja jie ten pirmiaus su klaipėdiškiais lietuviais iš anksto susižinoję, nemažai vienok važiuoja ir žinios nedavusių, ir net be reikalingų išvažiavimo leidimų, dėlko vietiniams parsieina turėt daugiau nemalonių trukdymų. Apart to suvažiavę ten užima namuose vietas taip, kad namiškiai nė pramigt neturi vietos namuose ir todėl parsieina patiems nakvot kur nors lauke. Kiti dar iš anksto užsisakę namuose vietas, atvažiavę apsistoja viešbučiuose ir nieko nesako, tad namų savininkai laukia ir nežino, kada užsisakiusieji atsiras.

Didžiausias nemalonumas iš tų ekskursijų išeina, tai svečiams stoka reikalingo žmoniškumo ir tinkančio išauklėjimo. Kaip žinoma, pas lietuvius visur nėra tvarkos ir disciplinos, taip jos nėra ir tarpe atvažiavusių Klaipėdon. Nėra susiklausymo, nėra susitarimo ir nėra tvarkos. Kur kas pamano ir kada pamano, eina sau ir veikia nieko nesiklausę, rėkauja, visi kalba kartu, kas civilizuotiems žmonėms labai netinka ir nepadoru. Kartais sukelia jie ir skandalus, kurių dėlei vietiniai lietuviai turi raust iš gėdos prieš vokiečius ir francuzus.

Jeigu Lietuvos ekskursininkai su savo netikusia civilizacija ir toliaus lankys Klaipėdą kaip ikišiol, tai Mažosios Lietuvos lietuviai labai greit neteks skonio ir jie bus priversti skersomis žiurėt į savo vientaučius, aplinkybėmis nuo savęs atskirtus. Labai nemalonu, kad taip betvarkiai ten elgiasi į svečius nuvykę mokyklų auklėtiniai, kuriems reiktų kitokius įspudžius suteikt tiems, pas kuriuos jie kliauja į svečius.

Naujas geradėjas.

Prezidentaujant Wilsonui, lenkų militaristai jį labai garbino kaipo savo geradėją, nes tas tankiai apie juos prisimindavo ir pasibaigus pasaulinei karei Paryžiuje pritarė francuzams link sustiprinimo Lenkijos ir paskui Suvienytos Valstijos Lenkijai davė pašelpos maistu ir amunicija, kada lenkai veržėsi Lietuvon. Užtai lenkai buvo Wilsonui labai dėkingi ir ilgai jį minėjo savo geradėju. Bet atėjo laikas, Wilsonas pabaigė savo terminą ir jo partija neteko įtekmės, nes ją paveržė republikonai, ir su tuomi truko lenkų viltis, ir nors Suvienytų Valstijų pripažinta Lenkija čia jokios svarbos neturėjo. Ilgai palaukus dabar atsirado kitas lenkų geradėjas, kuriuomi pasirodė senatorius France iš Maryland valstijos. Jis senatui įteikė bilių, kuriuomi Suvienytų Valstijų valdžia pataria padovanot Lenkijai šešis karišķus laivus, iš tų, kurie yra paskirtais sunaikinimui. Girdi, tie laivai vistiek bus niekais paversti, tad geriau juos padovanot Lenkijai, kuri labai atsilikusi laivų skaitlium nuo Anglijos, Francuzijos ir Japonijos. Kadangi Suvienytos Valstijos, sulyg Washingtono konferencijos, turi sumažint savo laivus, tai tuomi privalo Lenkijos laivus padaugint.

Galbut, kad senatorius šitą savo bilių sugalvojo su geru išrokavimu, nes besiartinant rinkimams, tuomi galima pelnyt lenkų balsų. Ar tas pavyks, ar jo bilius atsieks savo tikslą, iš anksto pasakyt negalima. Vienok jis tarpe lenkų sukėlė ne apsakomą džiaugsmą ir garbinimą savo naujo geradėjo Lenkų laikraščiai dabar nesuranda rubežiu išgyrimui jo, jo giminės, jo visos praeities ir nuveiktųjų darbų.

Kiek straikas kainuoja.

Kasyklų ir geležinkelių darbininkai, abelnai imant, kasdien turi nuostolių po $7,500,000 algomis, kurias jie ne uždirba laike straiko. Ikišiol darbininkams tas davė nuostolio $193,000,000 Kasyklų savininkams straikas ikišiol nuostolio davė skaitant po vieną doliarį nuo kiekvieno tono iškasamų anglių, ir skaitant 7 milijonus tonų, antracito ir bitumino kasyklose, $240,000,000 Straikuoja dabar 690,000 angliakasių ir 550,000 geležinkelių darbininkų (šių pastarųjų skaitlius kasdien didinasi). Tarp straikuojančių angliakasių, 530,000 darbininkų priklauso bitumino ir 160,000 antracito kasykloms. Iš viso angliakasių skaitliaus 90,000 darbininkų prisirašė prie unijos po 1 dienai Balandžio, arba, straikui jau prasidėjus. Geležinkelių darbininkų straikuoja: suviršu 500,000 dirbyklose ir taisyklose, 8,000 stočių pečkurių ir aliejuotojų, ir 42,000 darbininkų iš kitokių skyrių, kurie išėjo straikan be priežasčių, arba be oficiališko paskelbimo savo skyriuje straiko; jie straikan išėjo prieš unijos viršininkų valią. Dabar straiko iššaukimu grumoja kelių darbininkai, kurių skaitlius susideda iš 400,000 žmonių.

Jeigu straikas tęsis ilgiaus, visuomenė nukentės dėl stokos gyvenimui produktų. Jeigu straikas pasibaigs, visuomenė šito straiko nuostolius turės atlygint mokėdama brangiai už pervežamus daiktus, taip lygiai ir už perkamus produktus.

Straikuojanti angliakasiai reikalauja atnaujinimo sutarties ir kontraktan įrašymo teisingos sistemos svėrimo anglių su gvarancija ilgesniam laikui, kolektyviškų susitarimų, pripažinimo unijos ir kad algos nebutų mažinamos. Kasyklų savininkai atsisako daryt naujas sutartis, kol darbininkai išsižadės visų šitų savo reikalavimų.

Geležinkelių dirbyklų ir taisyklų darbininkai reikalauja, kad federališkoje geležinkelių taryba atšauktų pripažinimą reikalingu sumažint jiems algas, kad šita taryba butų panaikinta, ir jos vieton, kad butų liuosnorė taikymo taryba, pagerinimo darbo sistemos ir pertaisymo 67 paragrafų, leidžiančių kištis valdiškoms komisijoms, kad iškilus nesusipratimams tarp darbininkų ir geležinkelių savininkų, butų leista tartis darbininkams su kelių savininkais, vieton tartis su valdiškaja geležinkelių taryba.

Angliakasių straikas apima valstijas Ohio, Illinois, Indiana, ir vakarinę Pennsylvania, kur straikas vedamas be kliučių, ar bent su mažomis erezijomis, gi Virginijoj ir dalyje Pennsylvanijos, eina riaušės ir dėl tų čia jau buvo keliatas susirėmimų tarp straikierių, policijos ir kariumenės.

Nauji lenkų planai.

Nors Lenkija stovi jau prie bankruto ir naminė karė stovi prie pat jos slanksčio, ji vienok nemeta savo užkulisinių politikavimų išplėtojimui savo tikslo "od morza do morza", ir tam ji per savo agentus Finijoj, Estonijoj ir Latvijoj platina savo propagandą, kuri, ačiu Latvijos ir Estonijos svyravimui, gana užtektinai randa vietos tarp tų valstybių autoritetų.

Neseniai, nežinia kokio upo nusitvėrusi Rusija sumanė susikviest pabaltjurio valstybių konferenciją, kad susitarus nusiginkluot, arba jau nors ginklavimąsi sumažint iki tulam laipsniui. Išsiuntus Rusijai savo projektą pabaltjurio valstybėms, Lietuva rodosi visai nieko ne atsakė, kadangi ji jau pirmiau yra davus žodį nedalyvaut jokioje konferencijoje, kur dalyvauja Lenkija, sulaužiusi Suvalkų sutartį su Lietuva. Lenkija apie tai sužinojusi dabar Estonijoj, Finijoj ir Latvijoj jau darbuojasi, kad Lietuva butinai pritraukus ton konferencijon, kuri įvyks bene Revelyj, ir, kad toje konferencijoje butų sutarta neutralizuot Lietuvos upę Nemuną ir Baltiko jures. Ir greta šito pleno jau giriasi, kad Nemuno ir Baltiko jurių neutralizavimas Lenkijai butinai yra reikalingas, nes jeigu ji gaus dovanų iš Suvienytų Valstijų šešis karišķus laivus, tai.... kurgi ji su tais laivais pasidės....

Šitas lenkų planas yra labai panašus pasakaitei apie du lenkus, kurie išėję girion medžiot, ir pamačius medyje overę, vienas jų bėgo namo atsinešt puodą, o antrasis puolėsi kurt ugnį, kad overę išvirus ir tuojaus suvalgius, bet sukurus ugnį ir puodą atsinešus, overės jau nebuvo matyt.

Dėl ateivystės varžymo.

Nuo kelių metų pradėta žiurėt kreivai į ateivius, ir tas davė pasekmes šiadien praktikuojamo ateivystės suvaržymo, kad čia sumažinus ateivius, kaipo nepageidaujamus, ar iš dalies ir nereikalingus žmones, kad palikus daugiau vietos vietiniams gyventojams. Vienok į tą viską ne visi čiagimiai "amerikonai" tokiomis akimis žiuri. Arthhur Brisbone Hearsto laikraštyje savo straipsniu išsireiškia, kad manymas apie ateivių nenaudingumą šioje šalyje yra klaidingas. 36 milijonai vietinių gyventojų, kurie skaito savo pretensijomis vadintis amerikonais, yra patįs, arba jų tėvai, gimę Europoje ir todėl nepritinka jiems šiadien dideliais šuoliais bėgt nuo Europos ateivių ir reikalaut jų ateivystės varžymų. Kurie ir yra senais šios šalies gyventojais, tai visgi jie yra visi maišyto kraujo su Europos žmonėmis ir prirodymų nereikia jieškot toli už savęs. Tie, kurie šiadien toliausia bėga slėptis nuo Europos, kad nepasitikus su jos ateiviais, visi yra mažiausia šiai šaliai pageidaujamais. Suvienytos Valstijos yra pastatytos ateivių krauju ir ambicijomis. Ši šalis išaugo milžiniška tik ateivių, kaipo darbščių žmonių, dėka ir energija. Iš visų šios šalies klaidų didžiausia yra klaida tai stumimas nuo savęs to, kas jai šiadien yra reikalingiausiu tai atstumimas ambicijos ir energijos Europos emigracijos, kuri čia šiadien yra reikalingesnė negu kuomet nors ji pirmiau buvo.

"Boston Evening Transcript" patalpino suviršu dviejų špaltų straipsnį apie Lietuvą, kur trumpai paaiškinus kas yra Lietuva, kaip per Jogėlos susituokimą su lenke Jadvyga buvo pritraukta prie susivienijimo su Lenkija ir kaip paskui pateko Rusijai. Smulkiai apipasakojama kaip pasaulinės karės metu suirus Rusijai Lietuva tapo nepriklausoma valstybė ir kaip šiadien valdosi, kiek nuo kiekvienos partijos seime dalyvauja atstovų ir tam panašiai. Paskui parodoma, ko Lietuva ir kiek turėjo prieš karę ir kiek turi šiadien. Visas aprašymas yra gana gyvas ir įspudingas. Vietų vardai pažymėti lietuviškai, tik nežinia kodėl Suvalkai užvardinta slaviškiai, o Klaipėda, vienur pažymima lietuviškai, kitur vokiškai memeliuojama. Taipgi neteisingai minima ir Jagaila, kuris turi but rašomas — Jogėla.

—o—

Miestelį Bloomongton, Illinois valstijoj, užpuolė baltos skruzdės, vadinamos "termitos" ir grumoja miestelio sunaikinimu. Šitos skruzdės Suvienytose Valstijose labai retai kur matomos. Jos turi ypatybes visko sunaikinimui, tad ir Bloomingtone savo darbą pradėjo. Kiečiausio medžio namų duris ir grindis išturkė ir paliko puvėtrų pavidale. Cymentinius laiptus ir šalitakius taipgi pusiau sunaikino. Miesto valdžia parkvietė iš Springfieldo profesorių Finley, kuris dabar čia gamina nuodus šitų skruzdžių naikinimui.

—o—

Tula Jure Breyer iš Lyons buvo išvažiavusi praleist vasaros šiltasias dienas pietinėj Italijoj, bet ten prabuvus tulą laiką prisiartino gimdymo laikas, kuris vertė ją grįžt namo. Kad paskubinus kelionę, ji pasisamdė orlaivį ir tas dumė Francuzijon kiek spėkų turėjo, vienok gamta nedavė save pralenkt ir neščioji pagimdė sunų orlaivyje, kada tas buvo 6,000 pėdų augštumoje, ties vidurženiėmis jurėmis. Atlėkus ties Neapoliu orlaivis nusileido ir Breyer su kudikiu tapo paimti ligonbutin.

—o—

Popiežius per savo sekretorių kardinolą Gaspari įteikė Tautų Lygai savo protestą prieš Anglijos mandato Palestinai 14 paragrafą, kuriuomi norima Palestinoj suteikt žydams didesnes tiesas negu ten gyvenantiems krikščionims. Popiežius sako, kad jis nieko jau nesakys, jei žydams bus duodama lygios tiesos su krikščionimis, bet nesutiks niekados, jei krikščionims tiesos butų duodama mažesnės.

—o—

"AMERIKOS LIETUVIO" KNYGYNE GAUNAMA ĮVAIRIŲ KNYGŲ.

NAUJA KNYGA VISIEMS REIKALINGA:

KAIP IŠSIIMT PILIETIŠKAS POPIERAS?

Ką-tik išėjo iš spaudos knyga, kaip išsiimt pilietiškas popieras su visais reikalingiausiais klausymais ir atsakymais, ANGLŲ ir LIETUVIŲ KALBOSE.

Galite gaut pas mus, kaina ..... 30c.

M. PALTANAVIČIA,

15 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.

PO MEDŽIU

Malonųs broliai ir sesers! Pergyvename šiadien straikų gadynę. Kur tik pasisuksime, kur tik pažvelgsime, visur pamatysime ir išgirsime straikus, visur išgirsime žmonių skundus, kad dėl straikų kenčiama didelis vargas; daugelis jau ir pavalgyt neturi ką, nes pinigai, kurie buvo sudėti unijų iždan jų pašelpai laike straiko, jau pasibaigė, o straikui galo dar nesimato ir nežinia kada jis pasibaigs. Gaila tų žmonių, ir gaila jų todėl, kad jiems reikia kęst ir vargt ne dėl savo kaltės, tik dėl begėdžio trusto, pasiputusio savo didybe ir galybe, kuris dėl savo savimeilės kankina nekaltus žmones, kuriems reikia gyvent iš savo dviejų rankų darbo, diena iš dienos uždirbant sau ir savo šeimynai kasdieninę duoną. Šiadien trustai eikvoja tų pačių žmonių turtą, važinėdami iš savo miesto į kitą ir laiką smagiai praleidžia, kuomet vargdieniai neturi ką pavalgyt. Rods ne visi iš straikuojančių darbininkų ir vargsta, nes daugelis jų, ypač tų, kurie lankosi Po Medžiu pasijieškojo kitus darbus, kiti turi susičėdiję kiek skatiko, treti pasiėmė sau sklypą žemės ir ant jos sau augina valgio produktus, ir taip sau gyvena, nors ir gana skupiai. Vienok yra didelė daugybė tokių, kurie nepriklauso į musų burį, niekad nesilankė Po Medžiu, laukia net nežinodami ko ir ką sulauks. Jie geriaus linki leist dalį laiko prie kazirų ir gėrimų, o paskui eit kelt muštynes, negu nuošaliai gyvent ir laukt straiko pasibaigiant. Tas butų nieko, vienok tas jiems skriaudą neša nemažą, nes kaip jau pirmiau kartą apie tai kalbėjome, toki išsišokimai tankiai atneša gana apgailautinas pasekmes, ypač ateiviams, kurie dabar yra visokiais budais persekiojami, ir ant kurių prie kiekvienos progos visoki šaldros visas kaltes moka suverst. Todėl, malonųs broliai ir sesers, jeigu iš jųs kas esate straiko paliesti, ar kas nors iš jusų pažįstamų, vengkite muštynių, riaušių ir maištų, o tas jums išeis į naudą. Jeigu parsieina kur nors dalyvaut straike, tai imkite pavyzdžius nuo kulturiškųjų žmonių, ne nuo tų, kurie tik muštynėmis užsiima. Žinokite, kad toki paskui ir patys turi nukentėt, ir kitiems blogą atneša. Netikėkite, kad smarkumais ir kerštais ką nors per straikus galima laimėt. Jeigu kas nors ir laimima, tai tik vienai kitai dienai, kol darbdaviai suranda priežastis už ką nors prisikabint. Jau ir taip po kiek vienam straikui žmonės, darbininkai, dejuoja, kad sugrįžus prie darbo po straikui, negalima išlaikyt, nes darbas apsunkinama taip, kad ir išsiurės yra sunku. O mislijate kad tas yra daroma be blogų norų? Ne. Tas yra daroma su tokiu išrokavimu, kad privertus darbininkus, arba išeit iš darbo, arba padirbt tiek, kad su nuošimčiais atmokėt už viską tą, ką nustojo fabrikantai laiko straiko, nežiurint jau to, kaip daug tie patys darbininkai neteko straiko laiku, kada nieko ne uždirbo. Niekas nesako, kad nereikia straikuot, kad reikia ant mažiausio fabrikantų užsimanymo nusilenkt ir ausis sugniaužus kęst. Ne. Galima straikuot, bet straikuot reikia protingai, nes tik su protu, su išmінčia galima laimėt. Geriaus duokite progą ne išmintingais pasirodyt kitiems.

Apart visko dar reikia primint, kad tų straikų priežastis iš dalies pagimdo patys darbininkai, per savo nesusipratimą. Tarpe tokių yra nemažai ir musų viengenčių, ypač tokiose vietose, kur jų dirba labai daug. Ten jie darbe skubina, plėšia, kad jų net akys verčiasi, ir dar vienas kitą pasiraginda ir, kad tuomi bosams įtikus, kad fabrikantams pasirodžius vienas už kitą geresniu, lyg kad pelnas už jų darbą tektų tiems bosams ar kitiems fabrikų viršininkams, kurie irgi yra toki samdyti darbininkai, kaip ir tie, kurie sunkiuosius darbus dirba. Kada toki darbininkai, besigerindami bosams paskutinę spėką dėdami parodo ką jie gali, tada to tik ir reikia. Žinote, kad dalinai kiekvieno darbininko yra išmieruota ir pasverta spėka, surašyta ir aiškioj vietoj pažymėta ko kada ir kiek darbininkas padaro. Ofisai pilni raštininkų, kurie tik ir skaito ir mieruoja darbininkų darbą, tad kaip tik pasirodo, kad vienas ar kitas, vieną dieną padarė daugiau, o kitą mažiau, tuojau ir tėmijama, kas tai yra, kad vakar padaryta daugiau, o šiadien jau mažiau. Gerai jei trečią dieną tas žmogus padarė tiek, kad ir už vakarykščią atlyginus, bet jeigu ir tada padarė mažiau negu užvakar, tada jau blogai, ir tada jau ieškoma priežabių, kad jį apsunkinimais privertus pasitraukt iš darbo. Nenorint darbo nustot, darbininkai tada yra priversti lupt išsijuosę, kad padaryt darbo vis daugiau ir daugiau, ir ko daugiau padaroma, to daugiau reikalaujama. Kada ju spėkos neteidzia daugiau padaryt, tada pasirodo, kad perdaug sunku, tada parsieina reikalaut mažiau valandų per dieną dirbt, ir dėl to parsieina su fabrikantais eit į kovą, kad iškovojus mažiau valandų darbo. Kova lengvai ne praeina ir dėl jos reikia gana daug privargt. Po ilgų straikų kad ir laimima reikalautos valandos, tai pasirodo vėl nauji blogumai, nes apart to, kad reikia per mažiau valandų tiek pat darbo padaryt kiek jo pirmiau padaryta su daugiau valandų, uždarbis pasirodo kur kas mažesnis negu pirmiau, nes algos mokama ne už dienas, ne už daugumą padaryto darbo, bet už valandas, ir todėl, kuo mažiau valandų dirbama, tuo mažiau uždirbama. Ir vėl nuji vargai, ir vėl rekalas naujos kovos, kad gaut didesnes algas. Šitokios kovos pastaraisiais laikais beveik yra nuolatinės. O jų priežastis daugiausia pareina dėl pačių darbininkų nesusipratimo. Rods, šiadien tas viskas pataisyt jau negalima, nes fabrikantai pripratę prie ikišiol pačių darbininkų išdirbtos sistemos, ir nuo jos jie pasitraukt nenori. Jeigu darbininkai pirmiau nebutų stengęsi pataikaut bosams su darbo pagreitinimais ir kad daugiau padarius, gal šiadien to visko nebutų, ką dabar reikią pragyvent. O tokių gerinimųsi bosams visur ir visuomet laikėsi ateiviai; laikėsi jų lietuviai, laikėsi lenkai, italai, slavokai ir kiti. Jie skubindami dirbt patys save baigė ir tuomi vertė svetimtaučius, vitinius žmones prie skubinimosi. Ateiviai džiaugėsi, kad juos bosai gyrė kaipo gerus darbininkus, o vietiniai žmonės ant ateivių širdo, pyko ir juos keikė, kad jie netik kvailiojo skubindami darbus ir tai už mažesnes algas, bet prie to vertė ir kitus. Ir todėl nestebėtina šiadien, kad vietiniai žomnės ateivių visur nekenčia, ir prie kiekvienos progos juos persekioja. Jie tą darė jau nuo seniai, o laike pasaulinės karės davė progą ir valdžiai prisidėt prie ateivių persekiojimo ir spaudimo. Tad šiadien ir laike straikų jie prie kiekvienos šelmystės bėdą suverčia tik ant ateivių, ir šie turi daugiausia už viską nukentėt.

Žmogus.

LIETUVIAI AMERIKOJ

Valparaiso, Ind.—Miestas. Dailųs reginiai. Mokyklos. Mokiniai.

Daugeliui lietuvių yra girdėtas Valparaiso miestelis, bet mažai yra pažįstamas, ypatingai rytinių valstijų lietuviams. Valparaiso, miestelis yra nedidelis, turi gyventojų dešimtį tukstančių; šis miestelis nėra žymus industrijos produkcijoj, nes čia fabrikų taip kaip nėra; yra viena mažytė "mašinšapė", o daugiau aš nemačiau žymesnių fabrikų. Čia daugiausia gyvena pasiturinti žmonės kaip tai "retired farmers," ir kiti jiems panašųs. Valpaariso miestelis randasi labai gražioj vietoj, iš rytų - šiaurės, gražios lygumos, pilnos gražių ukių, iš pietų ir vakarų randasi gražių kalnelių giriomis apaugusių; pats miestelis stovi lygumoje, ir iš šalies žiurint atrodo kaip gražus parkas. Miestelio gatvių sistema užvesta labai tvarkiai, apsodintos medeliais, visur cimento šaligatviai, maži namai žolėmis apsėta, ir gėlėmis apsodinta, žodžiu sakant, šiame miestelyj žmogus jautiesi kaipo gražiame sode.

Šiame miestelyj randasi nemažas skaičius mokyklų, Valparaiso universitetas, kolegija, ir kitos prirengiamos mokyklos, kurių randasi apie 7 atskiri triobėsiai, visi muriniai, bet kaip kurie jau atrodo gerokai apsenę. Taip-gi čią randasi Dodge's Telegraphy, Railway Accauting, ir Radio (wirles) didžiausia mokykla šiaurės Amerikoje. Šiose mokyklose randasi studentų iš visų valstijų, viso jų čia yra apie kelioliką šimtų. Lietuvių studentų čia randasi nemažas burelis, apie arti pusė šimto; seniaus buvo apie šimtas.

Lietuviai mokslaeiviai čia gerai stovi. Turi savo lietuvišką knygyną ir literatūros draugiją, apart to lietuvių sekcijos lietuvių kalboj mokyklą, kurioje mokytojauja kolegijos stud. A. A. Tulys. Taip sakant, šis miestelis turi įvairumo. Rodos, kad šis miestelis turėtų umai didėt, nes randasi didelėj komunikacijos linijoj. Šiame miestelyje yra trįs geležingelių stotys: Grand Trunk, Pennsylvania, ir Nickle Plate linijų.

Ex-reporteris.

Valparaiso, Ind. Piknykas, programas, svečiai, aukos.

Liepos 9 lietuviai mokslaeiviai, nariai Literaturos draugijos, parengė pikniką šale miestelio girioj, netoli Sagers ežero. Buvo pakviesta burelis inteligentų iš Chicagos ir kitų aplinkinių miestelių. Diena buvo labai ukanota iš pat ryto, buvo tikėtasi lytaus, tad didžiuma pakviestų svečių ne atvyko, gal but iš priežasties bijojimosi lytaus, vienok diena po pusiaudienio išsiblaivė, ir piknyas įvyko. Svečių atsilankė sekančiai: Dr. A. T. Smith su savo žmona, iš Gary, Ind., dr. Einorius su žmona, iš Weather, Ind. Petrošius iš Rockford, Ill., Narbutas iš Chicagos; viso būrelyj dalyvavo apie 40 žmonių. Ponia Narbutienė, iš Chicago, Ill., ištaisė puikius pietus, taipgi buvo tam tikras programėlis, susidedantis iš kalbų. Liter. Drg. pirm. koleg. stud. P. Keršis supažindinęs svečius su Valparaiso liet. mokslaeiviais ir tikslu parengto piknyko, perstatė M. D. skyriaus moksl. V. Jovaišą, vest programą. Visupirmiausia kalbėjo A. A. Tulys, paduodamas keliatą minčių, aiškinančių šių dienų individualą ir abelną žmonių draugijos gyvenimą ir siekius, ir kovą už buvį—progresą. A. A. Tulys, yra labai iš kalbus žmogus, tad aiškiai gali perduot savo mintis klausytojams. Antras kalbėjo tiesų stud. P. Daugžvardis, kuris taipgi turi gerą pasisekimą kalboje, ir kaipo tiesų studentas, reikia pripažint, turi išdirbtą oratoriaus kalbos aktą. Daugžvardis savo kalboje pažymėjo, kad šių dienų pasaulio žmonių darbo klesos progresas yra mažas, ir todėl už tai darbininkai tankiai yra vergiami per kapitalistus, ir išnaudojami. Darbininko vaikas, jis sakė, negali gaut progą pasiekt augštesnį mokslą, nes nėra tam reikalingos materiališkos paramos, idant eit į augštesnį mokslą. Toliau jis sakė, kad Valparaiso studentai, visi ėsame biednų tėvų vaikai, kilę iš paprastų darbo žmonių, norėdami pasiekt augštesnį mokslą, vargstame, skurstame, ir kartais apiplyšę esame. Bet musų idėja, siekis prie mokslo, mus verčia visa tai panešt su didžiausia kantrybe, bile tik ateityje galėtume kuom nors pagelbėt savo draugams darbininkams. Taipgi kalbėjo dr. A. T Smith'as, ir dr. Einorius; jie abudu yra baigę mokslus Valparaiso universitete, žino kaip tai yra vargas beturčiams but mokykloj. Kaip vienas taip ir antras, daktarai, ragino mokslaeivius but pakantriais, ir eit drasiai prie tikslo. Kalbėjo ir kiti vsi svečiai. Prie kalbų ir užkandžių diena greit prabėgo, ir jau artinosi vakaras. Kadangi Literaturos draugija užlaikq liet. moksl. knygynėlį, tad svečiai palaikymui to knygyno, sumetė aukų $20.00. Aukavo: Dr. A. T. Smith'as 10.00, Smith'ienė 1.00, Petrošius, K. Norbutas, A. Čeplinskas po $2.00; Norbutienė, Einorius, L. Vaiša, po $1.00.

P. Keršis padėkavojo už aukas ir palinkėjo visiems svečiams laimingos kelionės, ir visi išsiskirstė namo 8:30 val. vakare.

V. M. Č.

Baltimore, Md.— Parapijos piknykas. Kunigų pavyzdingumas. Malonųs įspudžiai.

4 d. Liepos, Benkerts darže įvyko šv. Alfonso lietuvių katalikų parapijos metinis piknykas. Diena buvo apsiniaukusi, tačiaus svečių prisirinko gana daug ir visi maloniai laiką praleido iki nakties vėlumui. Piknyke dalyvavo ir abudu kunigai: klebonas Lietuvninkas, kuris kad apleis kada Baltimorę, tai baltimoriečiai jo gailėsis, kaip vaikai netekę savo tėvo, kuris jiems visada duoda gerus patarimus. Panašiai pradeda darbuotis ir jaunasis kunigas Lašinskas. Juos abudu parąpijonai labai myli, ir dar labiau mylėtų, jei suprastų jų darbo vaisius. Šiame piknyke dalyvavo gana daug žmonių lai svų pažiurų, ir kaip mačiau, visi jie kunigus guodojo. Vieno paklausiau, ar ir jis jau draugauja su kunigais, tai gavau atsakymą, kad verta guodot, nes jiedu agituoja už Lietuvos neprigulmybę ir šimtais jai aukauja, paskui dar yra įsteigę lietuvių ir anglų kalbos mokyklą su aštuoniais skyriais ir kas šventadienis iš sakyklos ragina lietuvius, kad ne ištautėtų, kad ne ištautintų savo vaikučius, ir palaiko šv. Vincento ir šv. Povilo labdaringą draugiją, kuri reikalui, esant, šelpia žmones, neskiriant jų pažiurų ir įsitikinimų. Žodžiu sakant, šie kunigai yra pavyzdingais žmonių mokintojais.

Taip kalba laisvų pažiurų žmogus. Išklausęs aš jo kalbą, supratau, kad jis yra teisybės mylėtojum. Tad mano tikslas ir buvo, kad čia aprašyt ne tą, kas ką valgė ar gėrė, bet tą, kas darė malonų įspudį. Aš norėčia, kad visuose lietuvių parengimuose galėtų dalyvaut visokių pažiurų žmonės ir musų kunigai, o tada męs galėsime nuveikt daug daugiau negu esame nuveikę. O tas butų, jeigu musų kunigai išvytų visus pletkininkus, kurie tik dėmes ant jų traukia.

Šiame piknyke aš mačiau musų kunigų labai malonų atsinešimą į žmones, nežiurint jų įsitikinimų, ar pažiurų. Gi žmonės elgėsi irgi panašiai, ir todėl sakau, kad šis piknykas buvo malonus. Ir todėl, broliai ir sesutės, jei norime, kad Dievas butų su mumis, tai guodokime vienas kitą, glauskimėsi vienybėn, o neskirstykimėsi, ne skaldikimėsi, kaip kitur kad lietuviai elgiasi.

Ant. Kurelaitis.

Woodstock, Vt. — Didelė nelaimė. Sudegė visas turtas ukininko Naujalio.

14 d. Liepos, 2 valandą nakčia iškilęs gaisras sunaikino visą turtą lietuvio ukininko, S. Naujalio. Kadangi gaisras kilo nakties laiku ir buvo didelis vėjas, tai niekas ne išgelbėta. Sudegė grinčia, tvartai, 70 vištų, 10 tonų dobilų ir 4 tonai šieno. Nuostolio gaisras padarė už $7000. Gaisro atsiradimo priežastis nežinoma.

S. Naujalis yra vienutis, be šeimynos, gana doras ir apsišvietęs vaikinas. Jis yra "Amerikos Lietuvio" skaitytojas. Dar tik metai kaip čia apsigyveno ant savo ukės ir su visais kaimynais gražiai sugyveno ("Amerikos Lietuvis" labai apgailauja viengenčio Naujalio nelaimę ir jam atjaučia. Rd.).

Kaimynas.

Amsterdam, N. Y. — Darbai. Stoka namų. Nauji pramoninkai.

Musų mieste darbai eina gerai ir žmonės dirba pilną laiką, su neblogais uždarbiais, todėl čia turbut privažiavo daugybė žmonių iš kitų miestų, tad darbas yra sunku gaut, o gyvenimui pasirandavot namus visai negalima, nes namų stoka.

Musų kolionijos jaunimas gražiai darbuojasi, rengdamas visokius išvažiavimus ir balius. Čia yra visokių draugysčių, kurios irgi darbuojasi, daugiausia rengiant piknykus ir pasilinksminimus jaunimui.

Birželio mėnesyje susilaukėme du naujus profesionalus: aptiekių Juozą Šidlauską ir fotografą Klemensą A. Jasą.

Amsterdamiškis.

Worcester, Mass. — Išvažiavimai. Straikieriams aukos.

Kaip visur, taip ir Worcesterio lietuvių kolionijoje, dabar yra rengiama daugybė įvairių išvažiavimų. Lietuviai čia pasiskirstę į klerikalus, tautininkus ir komunistus, tad ir išvažiavimai, kaip ir kitokios pramogos, rengiama atskirai, kurių pasekmėmis pirmieji daugiausia giriasi.

Buvo čia renkama Nashuos straikieriams aukos, kurias davė lietuvių ir svetimtaučių draugijos. L.L.D. draugija Aušrelė aukavo $8, L.U.Kliubas $25. Viso pinigais surinkta $1,200. Apart to duonkepių unija davė 1500 bandų duonos.

W—s.

LIETUVIAI ANGLIJOJ.

Londonas.—24 d. Birželio Londone buvo Tautų Sąjungos diena. Jos naudai demonstracijoje dalyvavome ir mes lietuviai. Musų eisena be pagyro buvo skaitlingiausia ir gražiausia. Anglų laikraščiuose paveikslėliai pasirodė vien tik iš musų eisenos. "Westminster Gazette" paduoda, kad lietuvių dalyvavę demonstracijoj per 700. Eisena prasidėjo nuo Parlamento. Ėjome pro karaliaus rumus į Hyde Park'ą.

Prakalbos prasidėjo 5 val. 30 min. p. p. kartu nuo 9 platformų ir pasibaigė 6 val. 45 min.

Gaila, kad visą iškilmę sugadino šiek tiek gana didis ir ilgas lietus. Nuo visų platformių išreikšta pageidavimas, kad Vokietija butų priimta Tautų Sąjungon kuogreičiausiai, o paskui ir Rusija, kuomet bolševikai "apsiskus", t. y. civilizuotos valdžios formą priims.

Nuo tarptautinės platformos gražiausią kalbą pasakė Georgianas Dadeshkeliani. Karštai protestavo prieš Sovietų žiaurumus ir pamynimą po kojom prigimtų žmogaus teisių ir šaukėsi į visą pasaulį, o ypač į anglus, užuojautos ir užtarimo, kaipo į civilizacijos globėjus.

Siuvėjai, stalioriai, kėdininkai, šlipiniai—nė apsidirbt negali, dirba per dienas ir naktis.

Lietuvon dar nieks nenori grįžt. Abelnai mažai kas iš Londono'o važiavo Lietuvon, o kurie išvažiavo, gailisi ir grįžta atgal. Kas neturi pinigų ir nemoka amato, tam sunku Lietuvoje gyvent.

—Išeivių Draugas.

APIE ĮVAIRIUS DAIKTUS

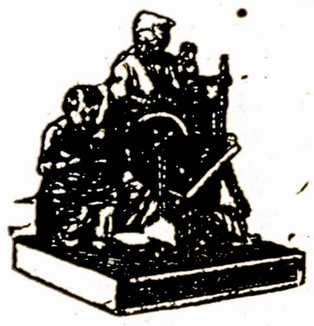

—Mama, pasakyk man, ar gyvuliai susikalba?

—Vaikeli, gyvuliai susikalba tarpe savęs, ir apie tai jau yra ištirta per žmones, tyrinėtojus. Žinoma, kad gyvuliai neturi tam tikros kalbos kaip žmonės, bet kiekvienas iš jų turi tam tikrą budą susikalbėjimui. Arkliai kalbasi tarpe savęs, taipgi mėgina kalbėt ir į žmogų, kiek galėdamas, nori išreikšt save žmogui. Šuva kalba su šuniim ir šuva mėgina kiek galėdamas kalbėt žmogui. Katės turi savo kalbą. Girių žvėrys, tyrų ir kalnų gyvunai turi savo kalbą. Paukščiai turi savo kalbą; net maži vabalėliai tarpe savęs susikalba. Męs negalime išmokt jų kalbą, bet žinodami daugiau, tėmysime ir daugiau juos suprasime. Beveik visoki gyvunai vartoja balsą, bet jų kalba ne vien balsu atliekama. Jie kalbasi ir kitokiu budu. Jeigu męs nesuprantame kaip nebyliai gali susikalbėt, darydami raides su rankomis, radę du nebylius kalbant, męs nežinome kaip jie susikalba. Panašiai nežinodami kaip gyvuliai susikalba, męs stebimėsi.

Pirmiausia męs prisižiurime bezdžionėms, kurios skaitoma sumaniausiomis iš gyvulių karalystės. Mokyti tyrinėtojai atranda, jog bezdžionės tikrai gerai susikalba tarpe savęs. Viena bezdžionė, laikyta Londone, parodė savo didelį supratimą prie savo pono. Ji taip priprato, jog visokius jo paliepimus suprato ir išpildė. Vieną kartą bezdžionė nuėjo nuo savo vietos toliau negu jai buvo leista. Ponas pabarė ją su piktumu. Bezdžionė suprato negerai padarius, todėl, kad savo poną perprašyt, ji atbėgo prie jo, apsikabino ir pradėjo ką į au sį kuždėt; ponas nesuprato ką bezdžionė kalba, bet suprato, kad ji atsiprašo už savo nepaklusnumą. Garsus vokiečių gamtininkas Brehm vieną kartą medžiodamas bezdžiones su savo dviem narsiais šunimis, užėjo ant burio bezdžionių. Šunes jas smarkiai užpuolė ir nusivijo. Paliko užpakalyje savo burio mažą bezdžionuką, kurį Brehm norėjo gyvą pasigaut. Bezdžionės apsižiurėjo, kad mažojo nėra. Visas buris jų suriko, kad nugazdyt šunis, o tuom tarpu sena bezdžionė sugrįžo ir beveik nuo šunų nasrų pasiėmė mažą bezdžionę, ir nusivedė į burį. Ir porą dienų Brehm medžiodamas vėla sutiko tą patį burį bezdžionių. Pamatę jos Brehm'ą ir šunis, pakėlė didelį šauksmą; patelės su jaunais pasikavojo ant kalno už uolų, o patinai rėkdami visokiais balsais pradėjo rist akmenis žemyn į pakalnę, kur Brehm su savo šunimis stovėjo. Bezdžionės visos veikė komanda savo vado, kuris įsilipo į medį su akmeniu, kad galėtų iš augščiau jį paleist. Šitame ir kituose atsitikimuose yra datirta, kad bezdžionės tarpe savęs gerai susikalba ir klauso komandos savo vadovų.

Kitas atsitikimas buvo ant Cape of Good Hope, ties stovykla anglų kareivių. Pas kareivius tankiai atsilankydavo bezdžionės, ant galo kareiviai pasijuto, kad daugelis jų drabužių pražusta, kol ant galo nedasiprotėjo, kad bezdžionės jų drabužius pavogę nusineša. Leitenantas Shipp prisakė savo kareiviams padaryt medžioklę ant bezdžionių ir atrast pražuvusius drabužius. Bezdžionės matydamos, kad kareiviai mėgina joms kelią užkirst nuo jų apsigyvenimų, paskirstė savo sargybą kalnuose, kur darbavosi risdamos akmenis ant kareivių. Kareiviai pamatė, kad su bezdžionėmis kova atsieina kaip su gerai organizuota kariumene, kuri klauso savo vadovų prisakymų. Pats vyriausias bezdžionių karės vadovas buvo sena bezdžionė su žila galva. Ji kartas nuo karto išdavinėjo prisakymus, kurių bezdžionės kaip kareiviai stropiai klausė. Kareiviai apleido kovą su bezdžionėmis ir sugrįžę iš kalnų pasakojo atsitikimus su bezdžionėmis.

Nelengvas budas suprast kalbą draskančių žvėrių kaip liutas. Vienas daiktas yra žinomas, kad liutas paleidžia baisų gazdinimo balsą ant savo aukos, kad ją nugazdyt ir atimt jos spėkas. Bet kada liutas kalba su liute, jis vartoja kalbą po valiai, inteligentiškai.

Kalbą tigro nelengva apsakyt. Keli metai atgal, vienas medžiotojas silsėjosi po visos dienos medžioklės Indijoje, kaip staiga pasijuto, jog jis guli po tigro letenomis. Apalpo, o kada vėl atsipeikėjo, pajuto, kad tigras įsikandęs jį neša. Tigras nešė jį apie pusantros mylios, ant galo priilsęs pasidėjo jį ant žemės. Medžiotojo vienas petys buvo sulaužytas; jis kentė be pasikrutinimo ir žiurėjo koks galas bus. Tigras pasidėjo savo auką, pakėlė galvą į viršų ir minkštai subliovė. Balsas pasigirdo iš netolymo raisto, netrukus pora jaunų tigrukų pasimatė atbėgančių. Pribėgę arčiau jie labai nusigando, pamatę žmogų gulinti prie savo motinos kojų. Motina, kad padrasint savo vaikus, pradėjo lopomis žmogų vartyt ir krankt, rodos drąsindama savo vaikus, kad artintųsi prie žmogaus ir rengtųsi prie pietų. Po nekuriam laikui maži tigrukai prisiartino prie medžiotojo kojų ir pradėjo savo dantis mėgyt. Medžiotojas nežymiai pasivertė ir paėmęs šautuvą, iš valios, paleido šuvį į senės tigrės širdį.

Prijunkinti tigrai bliauja kol neprisišaukia pas save savo prižiurėtojaus, paskui kniurkia su linksmumu. Kada nori gert, jie šaukia kitokiu balsu ir kitokį balsą vartoja kada nori ėst. Prižiurėtojas jų balsus supranta.

Kartais męs matome kaip maži vaikai sueina į kruvą ir sukišę galvas ką nors tariasi, paskui pasiskirsto sutartą darbą veikt. Tas pats buva ir su gyvuliais, kada sukišę galvas į kruvą, ką nors tariasi. Vieną kartą matyta netyčia dvi lapės; nusileido jos į pakalnę ir sukišę galvas viena prie kitos, rodos ką pasikalbėjo. Ką nors pasitarę, viena nubėgo į krūmus ir atsigulė, kita pabėgo toliaus, irgi prigulė. Netrukus pasimatė zuikis, atbėgantis smarkiausiais šuoliais, vejamas lapės; pirmutinė pasikavojus lapė šoko, bet nenutvėrė, paskui kita šoko, bet ir pro tą zuikis pranėrė. Lapės prakišę taip savo auką, subėgo į kruvą ir urzgė nepasiganėdinančiai, kad davė zuikiui pasprukt.

Be abejonės, kad katės taip pat mėgina kalbėt su žmogum. Nekartą jos pranašauja žmogui ateinančią nelaimę. Vienas atsitikimas buvo 1906 m., Rugsėjo mėnesyje. Viena ponia tapo prikelta katės, kad duotų pagelbą savo vyrui, nuomariu apsirgusiam. Neseniai vienam žmogui pražuvo mažas katukas. Jis buvo išbėgęs per porą savaičių nežinia kur. Vieną dieną sugrįžo linksmas į daržą ir atrado seną katę, motiną savo. Senoji katė pakilo ir abi laikė per valandėlę galvas sukišę. Paskui katė ir jaunoji, abidvi pakilo ir išbėgo nežinia kur. Taip išbėgę jos buvo per savaitę laiko, paskui sugrįžo abidvi gerai atrodančios. Be abejonės, kad mažoji apsakė senei apie gerą radinį, maisto kur nors.

Nemuno Sunus.

BITĖS BUVO KARĖS ĮRANKIU.

Vienas iš originališkiausių karės įrankių praeityje buvo bitės, kurias naudota priešų atstumimui. Istorijoj yra pažymėta, kad pirmu kartu bitės karėje panaudota apgulimė Themeseera miesto, Ponto provincijoj, kurį gynė nuo Lucullus, Mithridatom. Rymionai tada supylę didelius kalnus, išraušė po žeme tunelius ir prie murų pastatė didelius bokštus. Miesto gyventojai praardę tunelius, į juos suleido daug meškų ir bičių. Antru kartu bitės karėje panaudota Anglijoj, kada danai ir norvegai apgulė Chester miestą, ginamą saksų. Kada akmenų mėtymas ir verdančio vandens liejimas ant neprietelių nieko negelbėjo, saksai vieton akmenų iš kalnų paleido į priešus avilius su bitėmis, kurios išsiveržę iš susitrenkusių avilių, privertė priešus pasitraukt ir tokiu budu miestas išgelbėta.

PRIEŠTVANINĖS VARLĖS.

Istorijos muzėjus neseniai iš Afrikos pargabeno nepaprasto didumo varlės skeletą. Tula rušis šitų varlių giminės turėjo 15 pėdų ilgyje. Aiškiau sakant, nebuvo tai varlės, tik varlėmis panašios žvėrys, kurios dėl savo didumo darė didelius šuolius, nes vienu šokimu galėjo nušokt 14 pėdų. Afrikoj išariama ir iškasama daugybė suakmenėjusių šitų varlių, kas leidžia dasiprotėt, kad tolimoje praeityje šitų varlių čia buvo labai daug.

MUZIKA IR GYVUNAI.

Anglijoj neseniai tyrinėta kokią įtekmę muzika daro ant gyvunų. Panaudota smuika, švilpynė ir fleita. Smuikos balsu pasiganėdino visi gyvunai be skirtumo. Visi kreipė savo galvas ton pusėn, iš kurios girdėjosi smuikos stygų skambėjimas; liutas stovėdamas ant vietos ramiai kraipė vuodegą, liutė ramiai vaikščiojo pasieniais savo užtvaro, baltoji meška stojo ant paskutinių kojų ir pakėlus galvą pasiganėdinančiai murmėjo, tigras klausėsi pakėlęs augštin galvą ir vieną kojąą. Žalčiai ramiai klausėsi, lingavo į taktą galvomis ir kaszinką šnypštė.

Švilpyne gi visus suerzino; jos balsui pasigirdus, šlapis suglaudęs ausis nuėjo šalin toli kaip galėjo, strausas plasnojo sparnais ir pasitraukė šalin, tigras plakė vuodega į žemę, žalčiai unkstė lyg kęsdami skausmą.

MAITINGIAUSIS AUGALAS.

Francuzijos chemikas Baliand neseniai ištyrė augalą, vadinamą "vpandsu", kuris auga tulose vietose, Afrikoj. Iš ten jo kelmeliai pernešta į Braziliją ir Aziją ir pasodinta, persitikrinimui, ar čia prigis šis augalas; persitikrinta, kad klimato atmaina nieko neken kia, nes augalo kelmeliai tuojaus prigijo.

Šis augalas yra maitingiausis, nes jis savyje turi visas hemiškasias sudėtis, kokių tik maistas reikalauja. Jo du svarai yra užtektinu pasotinimui alkano žmogaus. Jis savo vaisius taip kaip ir žemės riešutas "peanut" augina žemėje. Vaisius panašus vištos kiaušiniui ir valgant yra labai gardus. Jo miltai yra balti ir duodasi sunaudot taip kaip ir kviečių miltai.

RAUDONOSIOS JURĖS.

Kaip Dunojus išrodo brunai-geltonas, taip raudonosios jurės išrodo raudonos ir todėl jos vadinasi raudonomis. Raudonos jos todėl, kad jų vandenyje yra nesuskaitoma daugybė smulkučių, vos per mikroskopą matomų augalėlių, tveriančių raudonus maurus ir todėl iš toliau žiurint išrodo, kad šitų jurių vanduo yra rauodnas. Tų augalėlių viename keturkampiame vandens colyje yra apie 25 milijonai. Seniaus jie semta iš jurių, atskirus nuo vandens džiovinta sumalta ir iš miltų gaminta raudoni dažai. Bet reikia atmint, kad šitie augalėliai yra tik tulose vietose ir todėl rauodnosios jurės ne visur raudonos. Kur tų augalėlių nėra, ten vanduo mėlsvai žalias taip kaip ir kitur.

LIUOSOJI VALANDA.

(Jaunimo skyrius

Pageltęs lapas.

(A. Svėrė—Mosteikis)

Išlėto vinguriuodamas per orą ant žemės nukrito dar vienas pageltęs lapas. Ant dirvono jau daug seniai nukritusių—sudžiuvusių lapų gulėjo; kiti jau net ir savo išvaizdą pamatę: sudriskę, pajuodę, dulkėmis ir žemėms apnešti; kai kurie dar neseniai nukritę gana dailiai atrodė. Vaikai bėgiodami kojomis prisistumusias jų kruvas spardė.

—Kodėl mane taip visi apleido—galvojo sau vienas neseniai nukritęs, pageltęs lapas. Kada žemėje buvo šalta ir visa gamta apmirusi miegojo, nušvitė saulės spindulys ir pradėjo gaivint žemę. Upėse, ežeruose, stori ledai sulužo. Nuo laukų pranyko sniegas... Iš triobų pralinksmėjusiais veidais visi bėgo žiurėt, ar aš dar nepradedu skleistis. Ir kasdien lankydami mane laukė kada aš pasirodysiu į pasaulį. Jau smulkutė žolė buvo apdengusi laukus, drungnas lietutis nulynojo ir smarkiam griaustiniui sujudinus visą žemę aš išvidau pasaulį. Tai buvo pirmas pavasario rytas. Kaip buvo smagu! Plati erdvė... saulė... laukai... pievos... kokia graži gamta!—aš negalėjau niekur atsigėrėt—tai buvo dideliai smagu. Žmonės manę pamatę dar linksmesni tapo ir tarp savęs kalbėdami apie dailę grožę, gyrė mane. Man dar daugiau džiaugsmo buvo ir aš saldžiose svajonėse pasinėręs, kartu su lengvu vėjeliu šlamėjau paslaptingas meilės dainas... Saulė darėsi vis karštesnė ir karštesnė. Jos spinduliai krito tiesiai į širdį. Man darėsi vis smagiau ir smagiau pasaulyj ir aš norėjau išvist daugiau šviesos, daugiau erdvės, daugiau gamtos grožio. Prie manęs atlėkę sparnuoti dainininkai čiauškėjo įvairias gražias meliodijas. Jų balsai tai tylųs, reti kaip upelio ramus tekėjimas, tai linksmi kaip gražios mergaitės šypsa, tai lengvi kaip tylųs, šalti šešėliai, skrido į erdves ir džiugino mano širdį. Jie pagimdė manyj didelį ilgėsį—laimės. Tada nežinomi džiaugsmo sparnai supdavo mane ir keldavo kas kart augštin—augštin, į nežinomą gražybių kraštą. Pasinėręs dainų saldžiuose garsuose aš taip užsisvajojau apie dangaus grožę, laimę, jog užmiršdavau, kad ant žemės gyvenu. Tik svajonėms dingus vėl pajusdavau pasaulį.... Taip buvo gyvent smagu. Vakarais už tolimų laukų nusileidus saulei ir tamsiems šešėliams apdengus žemę, aš mačiau kaip buriai linksmais veidais mergaičių grįždavo iš laukų... Užsislėpęs tarp kitų lapų aš ištolo į jas žiurėdavau. Jų žvilgėsiuose degė nežinoma ugnis. Jų kalbose buvo užkerėta dvasia... Ir tada viena bent kiek nuo burio pasilikus atėjo arčiau manęs ir žiurėjo tiesiai į mane. O koks galingas buvo tas jo žvilgėsis! Jame, rodėsi, galėjo pasinert visas pasaulis ir vėl išnaujo atgimt... Be žodžių—aš supratau jos liudnas dumas — tai graži žemės gėlė buvo. Man pasidarė labai neramu. Nežinomas ilgėsis vis draskė širdį. Aš jos užmiršt negaliu... Paskui kada iš užmiško ryto baltas mėnulis iškišo nedrąsiai savo galvą, visa gamta buvo pilna įvairių vakaro balsų, miškai stovėjo kaip užburti, aš mačiau daug žemės sunų svajonių, kaip ne vienas atsitolinęs nuo minios, apimtas pasaulio grožių, verkė iš džiaugsmo ir siuntė padėkos maldą tam, kuris tą viską surėdė. Nuo žemės iš įvairių kampų kaip šviesųs vaivorykščiai kilo gražios mintys ir su lengvai maloniais vakaro balsais plaukė augštin, augštin, už debesių, į laimės kraštą. Ir tada rodėsi, ir žvaigždės, mėno, dangus, žemė, buvo vien džiaugsmų apimti ir audė saldžias svajones...

Taip, aš daug grožio mačiau pasaulyj! Bet ne vieną sykį ir rusti audra buvo užpuolusi ant manęs. Bet aš vis stipriai laikiausi ir žiaurios vėtros man nieko negalėjo padaryt. Nekartą nedori pasaulio vaikai pavydėdami man gražumo, norėjo nuo šakos nuplėšt, bet aš vis priešinausi ir nežinau kodėl man sekėsi. Nuo audrų sudrutėjo mano liemuo. Aš pasidariau daug drasesniu ir smarkesniu. Bet žiaurus vėjas paskui vis ėmė man labiau įkirėt. Nors priešinausi kiek galėjau, bet nuo mano pastangų jiegos pradėjo išsekt. Ėmė darytis man vis liudniau: mačiau, kad tas džiaugsmas, laimės spindulys, kuris jau rodosi visai arti šypsojosi, ima slinkt kas kart tolyn, tolyn, tolyn nuo manęs. Taip besirupindamas ir savo gražumo netekau: žiuriu, aš jau ir žalumą pametęs. Tuo tarpu žiaurus vėjas pagriebė stipriai mane ir šį kart jau neatsilaikiau. Ir taip atsiduriau aš čia ant žemės! Dabar jau manim nieks nesidžiaugia. Ir aš to džiaugsmo nematau. Man piktumas širdį drasko—kodėl negalėjau pasiekt gyvenime to grožio, kurio širdis troško. Kodėl taip viskas prabėgo ir tik sielos didesnį skausmą sukelia! Ir taip dabar matau, kaipo niekam nereikalingam reikės apleist šį pasaulį. Visgi širdį skauda! Kam man grožis pagimdė sieloj ilgėsį laimės, kurios gyvenime niekur negalima buvo rast. Kodėl ant žemės taip viskas trumpa ir greit praeina. Ištikro keisti žemės įstatymai, ir tvarkos!

Čia pavasaris gražus—gyvybės aidus skleidžia, čia jau ruduo, šalta mirtis sau kelią skina!

Sekmoji Diena.

Vakaro giesnoje.

(I am singing the twilight.)

I.

Giedu vienas prieblindyje,
O daina man lupose!
Tylios nakties prieuksmėje,
O man rankoje smuika!
Giedu giesmę ašarotą
Prie ugnelės; o širdyj
Rieda ašara kraujuota,
Nakties gludėsyj!
Giedu, raudžiu, ašaroju,
Pritar' man smuika.
Ir pats savyje dumoju:
"Ar verta malda?"

II.

Skardi mano smuikos gaida;
Skardžios josios šilko stygos;
Dega laužas... Liejas daina,
Ką sieloje buvo dygus!
Giedu dainą negirdėtą;
Raudžia jos gaida!
O naktis, sapnais kerėta,
Pritar' man slapčia!...

III.

Dega laužas ir liepsnoja
Prieblindžio romoj;
Kįl' jo dumai, it máldoje,
Rankos kįl karštoj
Vis dangospi;
O šešėliai,
Amžių vėlei,
Šnabžda patyla:
Dieną sakmę—
Ką čion gydę,
Dar' pražydę
Atminties gėlė!

. . . . . .

Giedu, raudžiu, kudžią giesmę
Prieblindžio romoje;
Gal sielom's tik, meilė, liesva,
Amžių ateigoje?...

IV.

Baigia laužas jau liepsnoti,
Nakties tamsumoje;
Bet vaizdai mano vizuoti,
Sielos gludumoje.
Jau paliovė jausmai supti,
Liausiuosi dainuot!
Eisiu, drauge, ten pas tave,
Daug dar pasvajot!
Pažiurėsiu kaip luoteliai
Slenka pamažu;
Paklausysiu kaip vilnelės
Šneka patylu.
Susiglausim kartu galvas
Prieglobstyj romos
Ir lukėsim pro kalvas,
Švystančios aušros!
Ir kai balzganais spinduliais
Tik pradės mirgėt,
Tad ir mudu, draug su buriais,
Galėsime lėkt!.....

J. Dičkus.

Neit maudytis į tokias vietas, kuriose vanduo nėra gerai ištirtas.

Maudytis geriau bėgančiame negu stovinčiame vandenyje.

Maudytis artinantės audrai su žaibais yra pavojinga, nes vanduo pritraukia žaibą.

Vakare, ar po saulės nusileidimui maudytis yra nenaudinga.

Maudytis geriausia yra nuo ryto, ar vidurdienyje. Vakare išsimaudžius reikia kuogreičiausia eit gult.

M. Stakėnas.

LIETUVOS POLITIŠKOS PARTIJOS.

(Pašneka jauniems amerikonams)
(Tąsa)

Politikos akimis žiurint šiame momente, kada Lietuva turi savo nepriklausomybę, Valstiečiams priklauso politiška vyriausybė prie sutvarkymo valdžios rėdo. Valstiečių grupa Lietuvoje yra didumos, jiems priklauso ir viršenybę turėt ant Lietuvos, o ne kam kitam. Visa bėda tame, kad Valstiečiai nėra ant tiek savo reikalus suprantanti, ant kiek jų pareigos reikalauja. Valstiečių pareigos, grupos, ar partijos interesai labai skirtingi nuo stambesniųjų ukininkų ir kunigų arba Krikščionių-demokratų interesų. Taip lygiai Valstiečių interesai skiriasi nuo industrijos, fabrikų darbininkų. Valstiečių atstovai Lietuvos seime pasakė, kad žemė iš dvarininkų jau seniai Valstiečių krauju ir prakaitu išmokėta baudžiavos laikuose ir dėlto jie reikalavo, kad valstybė vesdama žemės reformą, neduotų dvarininkams atlyginimą už jų dvarus, bet suvalstybintų, arba įstatymiškai atmintų ir išdalytų Lietuvos piliečiams bežemiams ir mažažemiams. Bet, kad Valstiečių atstovų mažuma, o Krikščionių-demokratų didžiuma, todėl dabar Lietuvos dvarininkai už suvalstybintus dvarus gaus atlyginimą, o tą atlyginimą, bežemiai ir mažažemiai, gavę žemės, turės brangiomis duoklėmis valdžiai sumokėt, nes valdžia turės mokėt dvarininkams nustatytą mokestį už savalstybintus dvarus.

Lietuvos Valstiečiai turės gerai susiorganizuot prie busiančių rinkimų į Lietuvos seimą, kad nė vienas neduotų savo balsą nė vieniems, nė antriems, bet tik savo partijai už savo reikalus, savo interesams. Tai yra, Valstiečių Sajunga turi už save balsuot, nes tik tada bus Valstiečių viršenybė ant Lietuvos valstybės.

5) Partijos, pralošę rinkimuose.

a) Pažangiečiai. b) Santariečiai. c) Žemdirbių Sajunga.

A) Lietuvių Pažangiečių partiją galima sulygint su Krikščionių-demokratų partija, arba prilygint šios kairiam sparnui. Šios partijos vadais yra: Antanas Smetona, Martynas Yčas, Voldemaras, kun. J. Tumas ir kiti. Šios partijos diduma buvo Lietuvos Valstybės Taryboje. Tarybinė Lietuvos valdžia susidėjo iš pažangiečių. Kada ėjo rinkimai į Lietuvos Steigiamąjį Seimą, Lietuvos visuomenė buvo nusistačius prieš Lietuvos Valstybės Tarybos valdžią, užtai pažangiečiai rinkimuose ne pravedė nė vieną savo atstovą į Lietuvos seimą.

B) Lietuvių Santariečių partija tai yra Liaudininkų - demokratų kairysis sparnas Rodosi, santariečių partija gimė iš Petrogrado lietuvių seimo. Santariečių vadais skaitosi: advokatas Leonas, inžinierius Tamas Noras, Sidzikauskas, S. Šilingas, ir kiti. Ši partija taipgi rinkimuose į Lietuvos seimą savo atstovą ne pravedė.

C) Žemdirbių Sajunga, arba partija, susideda iš Lietuvos pusdvarininkų ir stambiųjų ukininkų. Ji į Lietuvos seimą irgi savo atsovų ne pravedė. Dabar girdisi, kad ši partija Lietuvoj veikia ir rengiasi prie busiančių rinkimų, ir žada statyt savo kandidatus. Mano savo pusėn patraukt daug ukininkų.

Prieš rinkimus į seimą Lietuvoj buvo girdima šis tas apie Neprigulmingąją partiją ir apie Social-revoliucijonierių partiją. Pirmoji, sakoma, turi 15, o pastaroji 12 narių. Daugiau apie jas nieko nesigirdi.

6) Tautų mažumos partijos.

a) Žydų partija. b) Lenkų partija. c) Vokiečių partija.

A) Lietuvos žydų partija yra didžiausia tautų mažumos partija. Reikia įsitėmyt, kad Lietuvoj yra žydų bent 13%, daugiau negu pusė milijono. Lietuvos rinkimuose į seimą, žydai pravedė 6 savo atstovus. Žydų atstovai Lietuvos seime dalyvauja šie: advokatas Vieras Finkelštein, advokatas Natelis Fiedman, rabinas Abromas Popel, daktaras N. Rahmilevič, adv. S. Šim. Rozembaum ir daktaras M. Salaveičikas.

B) Lietuvos lenkų partija yra neskaitlinga. Ji Lietuvos seiman rinkimuose pravedė tik tris savo atstovus. Lietuvos seime yra jų atstovai: Dvarininkas Adolfas Grajewski, kun. Br. Lausiszki ir kalvis Antanas Snieliewski. Nuo 6 dienos Liepos, 1921 metų, lenkų atstovai Lietuvos seime ne dalyvauja. 6 dieną Liepos, 1921 m. lenkų atstovai Lietuvos seime skaitė labai šiurkštų skundą Tautų Sąjungai prieš Lietuvos valdžią. Tuomi lenkų ciniškumu pasipiktino Krikščionys - demokratai ir Liaudininkai - demokratai, ir užsikarščiavę vieną jų apkulė, ruščiai apibarant. Ir nuo tos dienos lenkai iš seimo pasitraukė.

C) Lietuvos vokiečių partija Lietuvos seiman rinkimuose pravedė vieną savo atstovą Aleksandrą Buecheler. Lietuvoj vokiečių yra tik 3%. Kuomet Klaipėda bus prijungta prie Lietuvos, tada Lietuvoj vokiečių bus bent 4%.

Galas.

ŠIS - TAS APIE MAUDYMĄSI.

Vasaros karščiuose žmonės mėgsta maudytis, bet kartais dėl nežinojimo maudymosi taisyklių, maudymasis pakenkia sveikatai. Kad nedaryt sau skriaudą ir ne skriaust savo sveikatą, reikalinga atmint:

Niekad ne reikia maudytis esant labai sušilus, ir pailsus.

Po valgiui nėra leistina maudytis greičiau kaip keturias valandas palaukus.

Nuilsus ir nuvargus galima maudytis tik karštame vandenyje.

Išsimaudžius upėje, ar ežere, niekad nėra leistinu nuogai išsirengus sėst vėsioj vietoje, kad ne užšaldžius odos atvaras ir negavus mėšlungį.

Nereikia niekad vandenyj but labai ilgai.

Sveikiausia ir naudingiausia yra maudytis anksti rytą, nevalgius.

Reikia vengt taip vadinamų "rusiškų" ir "turkiškų" maudynių, o ypač tiems jos yra pavojingos, kurie turi kad ir mažiausią širdies netvarką.

Maudynės yra gydymu odos, nes maudantės iš po odos išgaruoja visi nešvarumai.

Maudytis reikia kuotąnkiausia, kas gali, bent kartą dienoje. Maudytis šaltame vandenyje yra geriau negu šiltame.

Maudytis galima pirmiau šiltame vandenyje ir iš šilto vandenio išlipus persiplaut šaltame.

Silpnos sveikatos žmonės, maudantės vasaros metu, į vandenį galima įdėt biskį amonijos, arba uolinės druskos, kad vandenį padarius panašiu jurių vandeniui.

Jauniems ir silpnąsveikačiams yra patartinu maudytis trijose valandose po valgiui, aiškiau sakant, po pusryčių.

Kas turi galvos svaigulį, širdies palpitaciją ir kitos organiškos ligos apsireiškimus, maudytis neprivalo be daktaro patarimo.

Kas nori maudytis nervų nuraminimui, turi maudytis šilumoje 96—98 laipsnių ir vandenyje but tik per 15 minutų.

Maudantės namuose esančioje maudynėje, laike maudymosi maudynėje neturi but suterštų drabužių; jeigu to negalima išvengt, tai geriau maudytis kitame kambaryje, paprastoje statinėje, ar cėberyje.

Turintieji niežų, turi vengt maudymosi šaltame vandenyje. Toki žmonės privalo maudytis tik karštame vandenyje ir veidus gerai išbraukyt, kad odos nešvarumus greičiau iš po odos išspaudus.

Kas turi drebančias kojas ir rankas, ar jos dreba vandenin pasimerkus, neprivalo maudytis atvirame ore.

Maudynės su karčiaja druska yra naudinga nervuotiems ligoniams, ypač moterims. Tokios druskos imt bent du svarus į maudynę, ir vandenyje but ne ilgiau 15 minutų. Po tokiai maudynei reikia gerai atsilsėt.

Maudymasis yra labai naudingu žmonių sveikatai, bent reikia dabot, kad ja pasinaudojus tinkamai. Šalta maudynė yra naudingesnė, bet ji reikalauja kuno ištvermės, kad kunas išlaikytų pirmuosius šiurpulius, nenugazdinant kraują. Gi šilta maudynė veikia greičiau ir lengviau, bet užtai išsimaudžius reikia dabotis, kad ne užsišaldžius.

Kas nori sukust, tas privalo maudytis tik šiltame vandenyje.

Prie maudymosi galima naudot avižinius miltus, vieton muilo, ir to užtenka.

Maudantės upėse ir ežeruose, reikia vengt tokių vietų, kur yra šaltinių, kad negavus mėšlungį.

SVEIKATA.

F. L. I. S.

Senesnio vaiko valgis. Kaip kudikiui sukanka metai, jis turi but valgydinamas keturis sykius per dieną, jeigu jis yra sveikas, ir nieko neturi valgyt laikotarpiais. Tai yra labai svarbu vasaros laiku, kada karštis yra nepakenčiamas. Dauguma motinų nuramina vaikus jiems visokius dalykus nelaiku duodant valgyt. Paprastas dalykas yra matyt vaiką dar neturint dviejų metų jau graužiant bananą arba saldainį. Vaikai, kuriems toks valgis yra duodamas, paprastai serga vidurių ligomis, nuo kurių kas vasarą miršta tukstančiai vaikų. Motina, kuriai yra brangi vaiko sveikata, neduos jam tokių valgių, kurie jo amžiui nėra tinkami, bet duos jam reguliariškai tiktai tinkamą valgį.

Antroj dalyje pirmų metų reikia jiems duot vaisių skystimo, grudinio valgio, džiovintos duonos, augalų sriubos ir kiaušinio trynio. Antruose metuose jam dout grudinio valgio, pieno, ryte ir vakare, kiaušinių, augalų sriubos, su duona ir sviestu vidurdieniniu. Kiti valgiai turi susidėt tik iš pieno.

Vasarinis valgis. Motinos visuomet stengdamos vaikus užganėdint, kartais neišmintingai jiems valia duoda, ypatingai kaslink maisto. Gardumynai nuo šeimynos stalo ir visoki paragavimai sugadina kudikio natūrališką apetitą dėl paprasto naudingo maisto. Ne sykį galime matyt motiną duodant kudikiui paragaut šaltos košės arba kokio ten gėrimo, kuomet ji pati sustoja sau nusipirkt. Namie darytą šaltą košę galima duot dviejų metų kudikiui su pietais, bet ne pirktas, nes negalima žinot iš ko padaryta. Vieton šaltos košės, geriaus pagamint vaisių gėrimus ir reguliariškai vaikams duot. Nepatartina vartot saldus sirapas. Kaikurios motinos duoda vaikams šaltos arbatos arba kavos, tas pavojinga. Šaltas vanduo kudikiui geriausias gėrimas.

Kudikis ir jo bonka. Jeigu dėl geros priežasties kudikis krutimi nepenėtas, turi but bonka penėtas. Vienintėlis motinos pieno užvaduotojas yra karvės pienas — ir kiekvienas kudikio valgis turi susidėt iš dalies pieno. Motinai sunku gaut gero pieno, užlaikyt švariai ir šaltai iki vartojimui ir po tam tinkamai pritaikyt. Geriausia virt pieną prieš naudojant, sulyg sekančio amžiaus kudikis turi imt sekančiai pieno:

Amžius.	Doza.
1 savaitė	½ uncijos.
1 mėnesio, 2½ iki 3½	uncijų.
3 mėnesių	4 iki 5 uncijų.
6 mėnesių	6 uncijas.
8 mėnesių	8 uncijas.

Motinos pienas. Motinos pienas yra geriausis kudikio gyvastį ir sveikatą užlaikyt, ir nė vienas iš kitų motinos patarnavimų nėra taip svarbus kaip jos pienas. Pirmuose mėnesiuose savo gyvenimo kudikis neturi imt jokio kito valgio tiktai vasaros laiku galima duot atšaldyto vandens kelis sykius į dieną Bet kudikis maitinamas motinos pienu gali nukentėt, jeigu jis persivalgo. Daugumas gydytojų pripažįsta, kad nemažiau kaip 3 valandos turi praeit tarp valgydinimų ir vaikas geriau auga, jeigu penimas kas keturios valandos.

Jeigu motinos pienas pasirodo tinkančių kudikiui, motinai gal reikia tinkamesnio valgio, daugiau skystų valgių ir permainų jos gyvenimo papročių. Gal but kad vaikas yra penimas pertankiai arba duodama perdaug ant sykio, nes lengva pervalgydint kudikį ypač kada motina turi perdaug pieno. Jeigu kudikis negauna užtektina i motinos pieno, gali prisieit naudot truputį karvės pieno. Motina turi saugotis, kad turėtų užtektinai pieno nors per pirmus šešis mėnesius kudikio gyvenimo.

Yra svarbu kudikio gerovei, kad motina stengtųsi pati užsilaikyt geroj sveikatoj. Jos valgis, miegas, mankštinimasis ir apsižiurėjimas yra labai svarbu. Patarimai kaip užsilaikyt motinoms bus siunčiami dykai visoms, kurios pareikalaus biuletėno "Kudikių Priežiura" (Care of Children), iš Vaikų Biuro, Suvienytų Valstijų Darbo Departamente (Children's Bureau, U. S. Departament of Labor), Washington, D. C.

Drebulys ir karštis. Drebulys ir karštis (maliarija), kurie taip išsiplatinę vasaros laike per visą šalį vuodų platinami. Kasmet pietinėse valstijose yra septyni milijonai sergančių maliarija. Mirties skaičius mažas ir todėl maliarija nepripažinta kaipo viešos sveikatos klausimas. Bet jeigu nors vieną minutą pamislysime apie daugumą žmonių, kurie serga kasmet, suprasime svarbą, kad reikalinga kontroliuot maliariją ir kad tas klausimas turėtų užimt pirma vietą. Žinoma, jog galima išnaikint maliariją, jeigu butų pinigų; galima išnaikint uodus, kurie nešioja ligą, galima išgydyt ligą. Chinina turi ypatingą veikmę.

Neseniai Viešos Sveikatos Biuras išdavė naudingus mėginimus kontroliuot maliariją. Biuras išrinko kelis miestelius Virginijoje ir šiaurinėj Karolinoje, kur pusė gyventojų sirgo maliarija. Pirmiausia kreipė atydą į paprastus budus. Darbinin kai iškasė išplaujamus revus, kad nebutų apsistojusių prudų, kur vuodai galėtų išsiplėtot; jie aliejų vartojo revuose kur vanduo neišleidžiamas, ir chinina duota tiems, kurie jau maliarija serga. Pasekmė to viso—sumažėjimas ligos.

KAS SKAITO "AMERIKOS LIETUVĮ" TAS VISKĄ ŽINO.

ŽODYNĖLIS
GREIČIAUSIA IŠMOKSI ANGLIŠKĄ KALBĄ.
Turėdamas kišenini žodynėlį, sutaisytą pagal geriausį kalbamokslinį būdą, be kitų pagelbos išmoksi kalbėti, skaityti ir rašyt. Kaina tik 60c. Galima gauti pas M. PALTANAVIČIA
15 Millbury St. Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIS ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS.

"Am. Lietuvio" Knygyne. galite gaut Visokių laiškams popierų

SKUBINKITE UŽSISAKYT 1922 METAMS
o——o—— "KARĮ" ——o——o
JIS nušviečia musų armijos gyvenimą ir darbuotę.
JIS duoda daug naudingų patarimų kariuomenės reikaluose.
JIS suteikia žinių apie kitų valstybių armijas.
JIS parodo musų priešų karines pajėgas ir ieško kelių joms nugalėt.
JIS neša kareiviams mokslą, duoda jiems dailės raštų.
Todel kiekvienas pilietis, kovojąs del Lietuvos nepriklausomybės, privalo skaityt "KARĮ."
Kaina Amerikoje metams 2 doleriu.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York, N.Y.
TIESI KELIONĖ į **LIETUVA**
PER HAMBURGĄ PILIAVĄ ARBA LIEPOJŲ
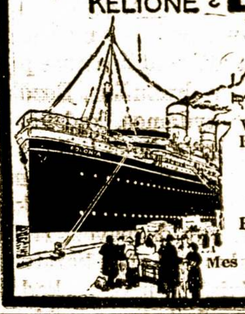
Važiuokit visi parankiu ir tiesiu keliu!
Lietuviai važiuojanti į Piliavą aplenkia Lenkų juostą (karidorių)
VISA TREČIA KLIASA PADALINTA Į KAMBARIUS 2-jų, 4-rių, 6-šių ir 8-nių lovų.
POLONIA ——— rugpiučio 9-tą
ESTONIA ——— rugpiučio 23-čią
Iš New Yorko ir Bostono į:
HAMBURGĄ $103.50—PILIAVĄ $106.50 — į Liepojų ir Klaipėdą $107.—
Mes užmokame gelžkelį iš Bostono į New Yorką
Kreipkitės prie vietinio agento.

United American Lines Inc. JOINT SERVICE WITH **Hamburg American Line**
NEW YORK—HAMBURG, DIRECT
Trumpiausi susisiekimai su visoms Centralinės Europos prieplaukoms.
LAIVAI IŠPLAUKS KAS KETVERGAS
Nuo Pier 86, North River, 46th St., New York, kaip 12.
Ruimai su 2, 4 ir 6 lovomis ant šių visų garlaivių. Specialiai valgomieji ruimai, rukymui ruimai, sėdėjimui ruimai ir pasivaikščiojimui dėniai, visas tas patvarkymas trečios klesos pasažieriams.
Laivai: Hansa, Bayern, ir Wuerttemberg, taipgi turi kelius speciališkus kambarius. du nauji 20,000 tonų, 3-jų šriubų laivai RESOLUTE ir RELIANCE išplauks mainais kas antrą utarninką, su 1, 2, ir 3 kliasos pasažierais.
Dėl užsakymų kreipkitės prie musų agentų arba į UNITED AMERICAN LINES, INC.,
39 Broadway, ——— New York, N. Y.

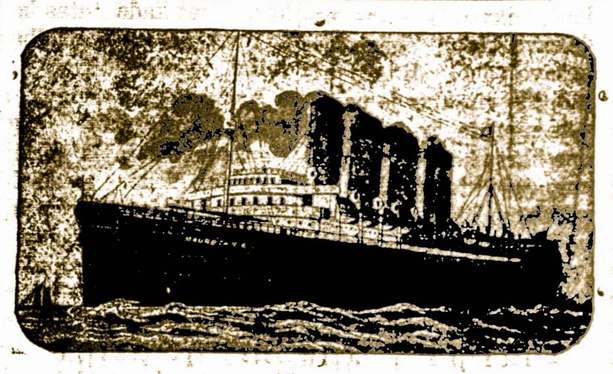

SIŲSKITE PINIGUS Į LIETUVĄ
Pakol kursas dar žemas, pasinaudokite, siųskite pagelbą savviemsiems.
PINIGŲ KURSAS ŠIANDIEN YRA:
ČEKIAIS $2.50
PINIGAIS $2.80
Siunčiant dideles sumas, duodame speciališkai žemą kainą. Pinigus pasiunčiame pagal dienos kursą
M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury St., Worcester, Mass.

"AMERIKOS LIETUVIO" Spaustuvė ATLIEKA SPAUDOS DARBUS.

KONSERVAVIMAS VAISIŲ.

Konservuojant vaisius galima apsieit be cukraus. Nereikia leist vaisiams niekais nueit, vien dėl to, kad nėra užtektinai cukraus. Vaisius labai pasekmingai galima išvirt ir į bonkas sudėt, ir pasaldint tada, kada reikia juos valgyt, arba jeigu geistina, galima naudot syropą, vietoj cukraus ir dabar.

Nevartojant cukraus, reikia pripildyt bonkas su vaisiais ir užpilt juos tyru karštu vandeniu, paskui uždengus bonkas, įdėt jas į karštą vandenį ir jame palaikyt porą minutų. Vaisiai nesuges, nors ir nebus taip gardus, kaip kad su cukrum butų sutaisyti.

Suv. Valstijų Žemdirbystės Departamentas pataria sekt viršminėtą budą, jeigu norima pasekmingai ir gerai vaisius užlaikyt.

Nors vaisiai butų ir brangus, ir cukraus mažai, tačiau atsieina daug pigiau vaisius atvirint ir sutaisyt namie, negu pirkt iš krautuvių.

Namie padaromi vaisiniai sviestai. Nors dėjimas į įdus (canning) ir džiovinimas vaisių yra geriausia visų žinomas, tačiau iš vaisių galima padaryt ir kitų dalykų, kurie pravartu žiemos laike turėt. Jokių valgomų vaisių nereikia išmest ant niekų, bet kiek tik galima, panaudot darant vaisinį sviestą. Jį dirbant, nors ir pageidaujama turėt geriausių vaisių, tačiaus galima pasekmingai vartot ir sveikasias dalis sugedusiųjų.

Reikalingi įdai. Tuos pačius įdus, kurie randasi beveik kiekvienoje virtuvėje, galima vartot ir dirbant vaisių sviestą. Yra pageidaujama, bet nėra butinai reikalinga, turėt palivotą arba aluminį katilą, kuris butų vientik tam vartojamas. Kiti reikalingi įdai yra koštuvas, vielinis sietas, grustuvas, saikavimui puodeliai, peiliai ir skaurados. Dideli geležiniai, ar variniai katilai, kurie budavo seniau vartojami, dirbant obuolių sviestą laike, daugelyj vietų ir dabar vartojami.

Obuolių sviestas su obuoline gira. Nors dabar obuolių sviestas ir nėra šioje šalyje taip plačiai vartojamas kaip seniau kad buvo, tačiau jis yra gerai žinomas. Nėra geresnio budo suvartot gerus obuolius ir sveikas dalis sugedusių, kaip padaryt iš jų sviestą.

Nors iš visokių obuolių galima padaryt gerą sviestą, bet geriausia pasiseka, jei geros rušies obuoliai yra vartojami ir jei jie gerai suverda. Suvienytų Valstijų Žemdirbystės Departamentas yra atradęs, kad vasariniai obuoliai tinka geram sviestui. Kietujų obuolių sviestas ne taip gerai nusiseka, jeigu jie nėra perkošti per dratinį sietelį. Tokios rušies obuolius reikia suvartot darymui obuolių sriubos, ir perkošt prieš sumaišant su gira.

Kartais saldžius obuolius maišoma rugščiais, dedant trečdalį saldžiųjų ir du trečdalių rugščiųjų. Peradug prinokę obuoliai negeistini, ir jeigu juos prisieitų vartot, reikia truputį uksuso įdėt. Tiek uksuso dėt, kiek skonis reikalauja. Tiktai šviežia, saldi gira, arba sterilizuota, turi but vartojama. Tol reikia virint, kol tik pusė lieka. Jeigu virinta gira yra karšta, supilta į blekines ar bonkas, ją galima ir vėliau sunaudot darymui sviesto.

Nuluptus ir supjaustytus obuolius reikia išvirint sykiu su gira, kad padarius obuolių sviestą vienu sykiu, arba pirmiau galima padaryt obuolių sriubą, kurią paskui išverdi sykiu su gira. Su kietais obuoliais pastarasis budas patartinas. Reikia tol virt, kol gira ir obuoliai nesiskiria, o tuomet atšaląs sviestas bus tirštas, kaip ir gera obuolių sriuba. Tirštumą galima sutaikyt po truputį jo atšaldant.

Dažniausia ima lygias dalis obuolių ir giros, kad padarius sviestą kaip reikiant. Kitais žodžiais, penkis (5) galionus saldžios giros reikia nuvirint, kol lieka pustrečio (2½) galiono, o potam penkis galionus nuluptų ir supjaustytų obuolių reikia pridėt prie giros ir virint.

Kad padarius gerą sviestą, svarbu yra ilgai, ir pamažu virint (nuo 4 iki 6 valandų) ir dažnai maišyt.

Jeigu cukrus vartojamas, reikia jį pridėt kada baigia virt. Koks svaras ant kiekvieno galiono yra užtektinu, galima dėt daugiau ar mažiau (arba visai nedėt) kaip kam tinka.

Obuolių sviestas yra pagerinamas dadedant po pusę šaukštuko malto cinamono, gvaizdikų (cloves) ir kvepiančiųjų pipirų (allspice). Šituos visur reikia sudėt ir sumaišyt kada jau užbaigia virt.

Kol dar karštas, obuolių sviestą reikia supilt į išvirintas bonkas, stiklines, ir kitus panašius įdus, su gerais dangteliais. Tą padarius, reikia dar sekančiai virint: Gerai užvožtas dangteliais sudėti pilnas bonkas į įdą, turint užtektinai gilumo juos apsemt, įpilt vandens, uždengt ir uždėt ant ugnies. Pradėt skaityt laiką nuo tada, kada garas pasirodo, ir po 5 minutų ant kiekvienos kvortos, 10 minutų ant kiekvieno pus-galiono, ir 15 minutų ant kiekvieno galiono, išimt bonkas ir padėt, kad atauštų, paskui padėt saugioje vietoje, kol reikės naudot. Nereikia nuimt dangtelį, kol reikia naudot. Jeigu dangteliai neužsivožia gerai, reikia prieš virinant įdėt dangteliuose vaškuotos popieros. Tas virinimas yra dėlto, kad apsaugot nuo pelėsių, ir gedimo obuolių sviesto, ir užima vietą vaško, kuris dabar yra brangus. Visi vaisių sviestai turi but panašiai sterilizuojami, bet jeigu to negalima padaryt, tada reikia karštu vašku (paraffin) užpilt, ir tuomi jie bus apsaugoti nuo degimo.

Obuolių sviestas be giros. Geras obuolių sviestas dažnai padaromas ir be giros. Užtektinai vandens reikia pridėt prie nuluptų ir supjaustytų obuolių, tuomet padarys skystą obuolių sriubą, paskui išlengvo virint ant mažos ugnies apie 3 ar 4 valandas. Rudasis cukrus tinkamesnis negu baltasis, kurį reikia įdėt kada baigiasi virt. Cukrus, kuris apsistoja ant dugno New Orleans sirapo bačkos yra labai geras. Svaro ant geliono užtenka, bet tas priguli nuo skonio, kaip ir cinamonas, kvepiantieji pipirai ir gvaizdikai, kuriuos prideda sviestui išvirus.

AKMENS PRODUKCIJA 1921 m.

1921 m. apie 62,,400,000 tonai akmens skaldyta Suv. Valstijose sulyg Suv. Valstijų Vidaus Departamento Geological Survey. Tas 20% mažiaus už 1920 m. Vertė 1921 m. akmens produkcijos yra $92,500,000 arba 30% mažiaus už 1920 metų. Per visą šalį išdirbėjai praneša, jog algos ir kainos sumažintos ir produkcijos kaina sumažėjo. Augštos pragyvenimo kainos didžiai prisidėjo prie industrijos sumenkėjimo. Buvo mažai reikalavimų akmens statymui, kas parodo 25% sumažėjimą. Paminklams akmens produkcija irgi sumažėjo 45%. Reikalavimas akmens grindimui gatvėms vis didesnis, kas parodo mažesnių miestų pastangas padailint savo apielinkes. Sumažėjimas patėmyta agrikulturiškame kalkakmenyje, ir akmenyje, kuris vartojama alkali, cukraus, popieros fabrikuose ir kitose išdirbystėse.

LIETUVOS POLITIKOS REIKALUOSE.

LIETUVOS PILIEČIAMS.

1. Kas tai yra Lietuvos pilietybė.

Dar visai neseniai didžiuma lietuvių nežinojo, prie kokios tautos jie priklauso. Namie paklaustiems kas esi, atsakydavo tik: Katalikas. Išvažiavę svietur pasiduodavo tai paliokais, tai rusais. Per keturis šimtus metų (1386—1915) kentėję po rusų letena, męs buvome ir primiršę, kad esame sunųs ir dukterys didžios ir garbingos lietuvių tautos. Atbudome iš amžių miego ir supratome, kad negudrų ir nedora yra svetimam vergaut. Ir lenkų globoje, ir po rusų valdžia, ir po vokiečių okupacijo Lietuva nepatyrė nieko gero; priešingai, ji neteko visų savo didžiųjų turtų. Kaimynai paveržė mums laisvę ir padarė mus baudžiauninkais, atėmė iš musų žemę, kėsinosi net išplėšt musų kalbą, pagaliaus patį musų vardą norėjo mums atimt. Atbudę supratome, kad galime, kad turime tiesą ir pareigą išplėštus turtus sau grąžint ir but sau tauta, sau žmonės.

Bet tauta negali tinkamai gyvuot be savo valstybės. Tauta—tai didelė šeimyna, žymi žmonijos dalis, turinti savo kalbą, istoriją, papročius. Reikia, kad musų pačių šeimynoje, lietuvių tautoje, butų tvarka, susiklausymas, kiekvieno laisvės ir tiesų pagerbimas; reikia, kad ir kitos tautos, musų kaimynės, pripažintų ir pagerbtų musų šalį, musų rubežius ir musų tiesą tvarkytis savo krašte, kaip męs norime. Prie viso to negalime prieit be savo valstybės.

16 Vasario, 1918 metų lietuvių tauta lupomis savo rinktinių sunų apreiškė visam pasauliui, kad ji nuneta pančius, uždėtus Rusijos, ir paskelbia esanti laisva, nepriklausoma valstybė. Nuo to atsitikimo prabėgo vos tik 4 metai su viršum, o jau musų valstybė susilaukė pripažinimo beveik viso pasaulio. Per tuos kelis metus męs įrodėme pasauliui savo protingumą, savo mokėjimą tvarkytis, savo ištvermę.

Nelengvai tai atsiėjo. Paskelbtoji laisvė prisiėjo apgint nuo užpuolikų — priešų. Daugelis musų tautos karžygių savo galvas turėjo paguldyt už savo tėvų žemės laisvę. Dar ir dabar kova už laisvę neužbaigta, nes priešininkai sėdi musų žemėje ir valdo musų sostinę. Tas trukdo ir piliečių tiesų pilną sutvarkymą. Bet, didžiumą savo žemės atvadavusi Lietuva, nors ir su grasinančiu pašonėje priešininku, gali savo krašte tvarkytis, kaip ji pati nori.

Lietuvos republikos ateitis dabar remiasi ne svetimųjų malonėmis, ar užgaidomis, bet jos piliečių valia. Lietuviai įkurė savo republiką demokratijos, žmonių valdžios pamatais. Ten negali vienas diktuot milijonams. Ten net viena kokia atskira žmonių klesa negali primest savo valios visai tautai. Ten kiekvieno lygus balsas, lygios tiesos; tiesos prie visų laisvių: žodžio, rašto, tikybos, sažinės, susidraugavimų, susirinkimų; tiesos prie savo nuosavybės; tiesos prie apšvietos, neilečiamybė ypatos, buto, korespondencijos, ir tt. Tauta įkurė savo valstybę, kad su jos pagelba ir po jos sparnais kiekvienas jos narys galėtų lengviau siekti savo tikslą; plėtot savo pajiegas, eit prie gerbuvio ir ramybės. Valstybė buvo įkurta tam, kad jos piliečių tiesos butų ginamos ir nuo svetimų užpuolikų ir nuo savų prasižengėlių. Greta musų tautos narių, musų krašte gyvena dar ir kitų tautybių žmonės: žydai, lenkai, rusai, vokiečiai ir kiti. Ir jie gali ir turi but Lietuvos valstybės ištikimais piliečiais ir naudotis piliečių tiesomis. Valstybė ir jų tiesas turės gerbt ir saugot. Bet pilietybė uždeda ir pareigas. Kad kitų tautų priešininkai, ar savos valstybės kiti piliečiai nesikėsintų ant musų tiesų, kad valstybės musų tiesas gintų, reikia, kad ji butų stipri: todėl męs turėsime remt savo valstybę, dalyvaut protingai visuose rinkimuose ir balsavimuose, pasinaudojant savo balso tiesa, mokėt savo mokesčius, pildyt karės tarnystę, dalyvaut savivaldybių darbuose, rupinties išgalės viso krašto kulturišku, ekonomišku ir sociališku kilimu ir plėtojimosi, ir pagaliaus, kiekvieno didelio pavojaus valandoje eit su visomis savo pajiegomis ir turtu valstybei į pagelbą.

Lietuvos pilietybė tad, mums, lietuviams, yra ne kas kitas, kaip tik savo vardo atgavimas, savo tiesų atkovojimas, savo laisvės užtikrinimas, yra tai savo garbingųjų pareigų atsiminimas ir jų pildymo pasiryžymas. Lietuvos pilietybė, yra tai galutinas atsikratymas vergijos liekanų ir savito gyvenimo pradžia. Musų tauta tik tada galės but laiminga, kada visi piliečiai supras, kaip garbinga yra lietuviui but Lietuvos piliečiu.

Lietuvos Informacijų Biuras.

o

KIBIRKŠTELĖS.

Sakot, kad Amerikai pasaulinė karė nedavė nieko? Kurgi ne! Davė tris rusiškus, pusiau nugirstus žodžius: "Coloshy" (kaloši), kuriais esant "amerikonai" supranta vilaginius čebatus, "Protocol" (protokol), kuriuom jie supranta sutarties aktą, ir "Cabinet" (kabinet), kuriuomi jie vadina gabinetą (kabinetas reiškia susirinkimo kambarį, gi gabinetas organizuotą, išpildantyjį burį, kuriuos "amerikonai" vieną nuo kito ne atskiria). —Jonas Plonas.

o

Jankės ir "amerikonai" nevalgo ruginę duoną, nes tai nesveika; nevalgo rugštų pieną, nes tai nesveika; nevalgo raugintus agurkus, nes tai nesveika. Užtai jie toki sveiki: Sulaukę amžiaus penkių metų, neturi dantų; sulaukę šešių metų, jau nemato, reikia akinių; sulaukę dvylikos metų jau žįla; sulaukę keturiolikos metų, jau plinka; sulaukę šešiolikos metų, jau ženijasi.... Jonas Plonas.

o

Susivienijimas, sakau, kad ką užsispiria, tai ir padaro, nes turi ir pinigų, ir išmintingų žmonių. Užsimanė įsteigt savo skyrių Lietuvoj, nusiuntė Račkauską ir skyrius tuojau — cvakt! ir įsteigtas. Užsimanė įsteigt prieglaudos namą tik vieną, o įsteigė du— vieną "jemerikoj", o kitą Lietuvoj—J.P.K.

o

Anais metais Chicagos "talegentus" sužavėdavo Želvienė, o dabar Najorko Petronė. Naujienos net nesusivaldo besidžiaugdamos šitos Petronės "bizniškumu" ir išsišiepimu. Sako, kad ir seni, ir jauni, ir dideli ir maži, ja nepasidalina, kiekvienas prie jos lenda, už ją varžosi ir mušasi. Tai visai naturališka, nes tas pats dedasi ir Lietuvoj pas blykes, bet džiaugtis iš to laikraščiuose tai tik Chicagoj galima—Jonas Plonas.

o

Bostono karpenderis sako, kad laisvamaniai staugia kaip pikti šunias, ir tuojaus atmainęs nuomonę atpasakoja, kad dabar šunias neloja, nes jų vietoj loja..... laikraščių redaktoriai... Jau tik jam ir sekasi! Pats šoka ir pats užsimoka—J.P.K.

o

Audyklos dabar turi didelius nuostolius dėlei straikų. Laiminga lietuviška audykla, kurią "wealty merchant" Kazlauskas neseniai laikraščiuose rodė, nes ji dar ne pastatyta, ir dievai žino kada pastatyta bus—G. G.

-o-

Susivienijimas Lietuvių Rymo katalikų Amerikoj paaukavo "aukso - sidabro" fondui kelis šimtus doliarių. Stebėtina kur šis Susivienijimas gavo tiek daug aukso ir sidabro; nejaugi apiplėšė kokią bažnyčią—Mik.

o

Turbut chicagiečių taryba jau išdeportavo kunigą Garmų, kad jo niekur nesigirdi su griausmingomis prakalbomis, su kartuvėmis ir perkunijomis—J.P.K.

o

STEBĖTINOS GYDUOLĖS!

Žaibo greitumu prasiplatino žinios po kitas šalis apie išradimą geriausių gyduolių nuo reumatizmo, SKROM. Mes jas siunčiame į Angliją, Grekiją, ir k., ir vis atrašo, kad puikias pasekmes gauna. Siunčiam visur palei užsakymą. Viena bonka kainuoja $1.35, dvi bonkos $2.50, šešios — $7.50.

Paveikslas išradėjo,
F. Lipnevičius.

Galima gaut pas mus, "Amerikos Lietuvio" ofise, 15 Millbury Street, Worcester, Mass.

"AMERIKOS LIETUVIO" ATSTOVAS LIETUVOJE NUIMINĖS KRUTAMUS PAVEIKSLUS.

"Amerikos Lietuvio" administracija pasiuntė kamerą ir filmas laivu "Amerika" į Lietuvą, kad parvešt gyvą Lietuvą į Ameriką. Su Lietuvos valdžios leidimu pasirupinsime nuimt gražiausių ir įdomiausių paveikslų Lietuvoje ir parvešt į Ameriką, parodyt lietuviams amerikiečiams. Daugelis čia gyvenančių apsivietinę ir vargu kada-grįš į savo tėvynę. Nėra to, kuris nenorėtų pamatyt savo gimtinio kampelio, savo namų ir savo namiškių Lietuvoje gyvenančių. Taigi kas norėtų, kad jo gimtinį namą, jo tėvus ir gimines pamatyt gyvus Amerikoje, kreipkitės pas mus mes pranešime jumis viską apie tokių paveikslų parvežimą.

Nelaukite ilgai, nes pavasariui prašvitus Lietuvoje linksmiausia ir geriausia tokius paveikslus nuimt. Rašykite pas mus dabar.

NAUJAI IŠĖJUSI IŠ SPAUDOS KNYGA

Kaip išsiimt Suvienytų Valstijų piliečiškas popieras jau gatava su visokiais paaiškinimais ir visokiais klausymais, reikalingais dėl gavimo ukėsiškų popierų. Dabar galite gaut "Amerikos Lietuvio" knygynę, prisiųsdami 30 centų. Kliubai imdami po didesnį skaitlių — gausite pigiau.

GRAŽIOS POPIEROS LAIŠKAMS (GROMATOMS)

Ką tik padarėme labai gražių tautiškų popierų laiškams (gromatoms) rašyt: su Lietuvos kunigaikščiais ir žirgvaikiais, ir tinkamais parašais. Taipgi yra laiškų tinkamų siųst ant VELYKŲ, su gražiais pasveikinimais. Didesnis džiaugsmas yra suteikiamas, kuomet laiškai, apart savo turinio, turi gražias reikšmes, ir yra artistiškai spalvuoti. Jusų giminės ir draugai geriau atsimins jumis, jei pasiųsit jiems po tokį laišką. Jie yra labai pigus, kainuoja po 5 centus už vieną, arga 50 centų už tuziną. Su laiškais prisiunčiami ir atspausdinti konvertai del siuntimo Lietuvon. Pasiskubinkite užsisakyt, nes greit juos išperka, ir, jei norit pasveikint savo mylimus namiškius su pavasarinėmis šventėmis, dabar kaip tik laikas rašyt.

"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury Stree, Worcester, Mass.

KĄ GALI GAUT "AM. LIETUVIO" SANKROVOJ.

Britvos - Skustuvai.

Puikus gvarantuoti skustuvai po $1.50, $2.00, $2.50, $3.00, $3.50, $4.00, $5.00. Visi skustuvai permainoma.

Steoreskopai.

Stereoskopai labai gero išdirbimo parsiduoda po $1.50. Stereografiški paveikslai: 101, historiškos vietos Amerikos; 102, Washingtono miestas; 103, Niagara vandenpuolis; 104, per Dixie Land; 105, Yellowstone parkas; 106, kelionė ant Pacifiko; 107, kelionė po didelius Amerikos miestus; 108, kelionė ant Philipinų salų; 109, kariški laivai Amerikos; 110, Kristaus gyvenimas; 111, kelionė po Palestiną; 112, kelionė po Chiniją; 113, kelionė po Romą; 114, kelionė po Italiją; 115, kelionė po Angliją ir Francuziją. 116, kelionė po Vokietiją; 117, kelionė po Norvegiją; 118, stebukali Europos; 119, gražios vietos senam krašte; 120, mada ženatvės; 121, francuziškas kukorjus; 123, vaikai vis vaikai; 124, kelionė automobilyje po pasaulę; 125, kelionė per Panamą; 128, kelionė ant Amerikos kariškų laivų; 130, Kanada ir kalnai; 131, francuzų-anglų karė; 133, Italijos karė; 134, Amerikos didžiausi kariški laivai. Labai puikus laik praleidimas. Paveikslai 50c. už 25 serijas.

Popieros.

Lietuviškų gražių popierų gromatom rašyt pas visokius gimines ir su gražiom tautiškom eilutėm, su Lietuvos kunigaikščiais, su Lietuvos himnu, drutais, gražiais konvertais atspausdintais, parsiduoda po 50c. tuzinas.

Atvirutės.

Lietuviškų atviručių turime keletą skyrių; gali gaut 12-ką už 25c.

Armonikos.

Kątik apturėjom iš Vokietijos labai puikių armonikų su viena, dviem ir trim eilių klevišių. Puikiausios armonikos kainuoja tiktai 40 dol. kas pirma buvo 125 dol. Taipgi apturėjom ir gražių skripkų, kaina nuo penkių dol. eina augštyn. Taipgi yra ir mažų skripkų vaikams mokintis.

Auksiniai pagražinimai.

Pas mus galite gaut žiedų, auskarių, spilkų, rankovinių guzikų, retežėlių prie kišeninių laikrodėlių ir gražių perlinių karielių, parduodame labai pigiai, sulyginus su kainomis krautuviu, kur randos brangios. Tik geros rušies daiktus parduodam.

Fontaninės Plunksnos.

Pas mus galite gaut geriausio išdirbinio fontanines plunksnas Watermans, tai yra seniausių ir geriausių plunksnų išdirbystė. Kainos prasideda nuo $2.75, eina aukstyn. Gražiai auksu ir sidabru išsodintos plunksnos po 7 iki 10 dol. Visos gvarantuotos, taip, kad jas pirkdamas neapsigausi.

Grafofonai ir Rekordai.

Pas mus galite gaut Columbijos grafofonus ir rekordus. Grafofonai po 25 dol., 40 dol., 50 dol. ir daugiau. Rekordai po 75c. Reikalaujant prisiųsime katalogą lietuviškų, lenkiškų, rusiškų ir angliškų rekordų.

Knygos.

Pas mus gali gaut knygų katalogą ir pasirinkt sau puikių knygų dėl pasiskaitymo.

Vėliukai.

Turime gražių lietuviškų ir amerikoniškų vėliukų. Norint papuošt savo namą, dalyvaut parodose, butinai vėliukai reikalingi. Už 75c. prisiųsime lietuvišką ir Amerikonišką vėliukus bile kur.

Spaudos darbai.

Mes padarome visokius spaudos darbus greitai, gražiai ir pigiai. Tikietus, plakatus, kvitas, adresus, konstitucijas, kątik turite, mes jumi padarysim kuogreičiausia — prisiųskite mumis.

"Amer. Lietuvis,
15 Millbury St.,
Worcester, Mass.

VIETOS ŽINIOS.

Dėlei lytaus. Pereitą nedėlią Worcesterio lietuviškų draugijų Taryba turėjo išvažiavimą. Dėlei tos dienos nenusistovėjusio oro ir tankių lytaus burių, išvažiaviman žmonių susirinko menkai, todėl ir pasekmės buvo menkos. Apart šio buvo dar keli kiti lietuvių išvažiavimai, kurie dėl tų pačių priežasčių pasekmėmis ne pasidžiaugė.

Pasivažinėjo. Pereitoj nedėlioj pasivažinėjant automobiliais atsitiko nelaimė kada važiuojant į priešingas puses susimušė V. Lileikio (W. Lalekis) automobilis su automobilium Juozo Kalakausko (J. Kelly). Apart Kalakausko automobiliaus sugadinimo dar lengvai sužeista Lileikio dviejų metų vaikas.

Užpuolimai. Pereitoj savaitėj iš Providence atvykę geležinkelių straikieriai porą kartų užpuolė plotvėse dirbančius straiklaužius. Didžiausios muštynės buvo N. N. & H. plotvėje pereitoje pėtnyčioj, kur akmenais sužeista du straiklaužiai, Levine ir Sarkisian, abudu iš Providence.

$1,000,000 fondas. Gatvjų komisorius Blake prašo konselmonų surast budą sudarymui vieno milijono doliarių gatvių ištaisymui, išleidžiant kas metai po $200,000 per penkis metus. Komisorius Blake sako, kad reikia gatves ištaisyt taip, kad Worcesteriui nebutų gėdos.

Sumažėjo. Iš priežasties geležinkelių straiko miesto gatvėse sumažėjo policistų skaitlius, nes daugelis jų pasiųsta saugojimui straiklaužių. Net ir tie, kurie degtinę ganė, ir tie dabar gavo darbą geležinkelių plotvėse, kur dairomasi, ar straikieriai nesiartina su akmenais.

Klaida. E. S. Johnson, atvykęs čia iš Putnam, Conn., vakare išėjo pasivaikščiot Franklin gatve. Einant pro B. & A. geležinkelį, prisikabino prie jo keli straikieriai ir klaidingai paskaitę jį straiklaužiu, apstumdė ir apmušė.

Staiga mirtis. 75 metų amžiaus J. C. Allen, 8 metus dirbęs Royal Worcester Corset Co. firmoje, prie darbo sudribo ir tuojaus numirė. Pašauktas daktaras ištyręs lavoną, pripažino jį turėjus širdies ligą ir todėl dėl jos staiga mirė.

Baus Worcesterietį. Worcesterietis J. T. Healy, 1 batalijono, 104 pėstininkų pulko kareivis Camp Davens pripažinta kaltu užpuolime kito kareivio ir oficierą Mittchell ir bus statytas prieš karišką teismą.

Pabėgėliai. Policija suėmė tris "pabėgėlius" iš Fall River čia atsibeldusius ir užsiėmusius vagystėmis ir tvarkos ardymui. Kadangi jie visi yra ne pilnų metų, tai visi pasiųsta į pataisos namus.

Užsinuodino vuogomis. Grace Forti, 6 metų mergaitė ir jos sesuo Sara išėję rinkt mėlynių ir nepažindamos vuogų, rinko kokios papuolė ir užvalgę pririnktų vuogų, jomis užsinuodino. Garce numirė pirmiaus negu daktaras spėjo ateit, Sara pavojingai serga.

Besimaudant. David Nados, besimaudant Vernon Hill prudelyje, užsistojo ant vandenin įmesto sumuštos bonkos stiklo ir pavojingai susižeidė koją. Todėl dabokite vaikus, kurie mėgsta tokiose vietose maudytis.

Bus suodžių. Dėl stokos kietų anglių ateinančiai žiemai, miestas padarė kontraktą su Clafin - Sumner Coal kompanija pristatymui 12,000 tonų minkštujų anglių apšildymui miesto įstaigų. Todėl ateinančią žiemą bus užtektinai suodžių.

Gavo mušt ir užsimokėjo. Thomas Dimetro susibarė su savo pačia ir rengėsi ją mušt geležine lazda. Jo brolvaikis atėmė lazdą ir užtai nuo savo dėdės gavo mušt. Pastarasis pasiskundė teismui, kurs peštuką nubaudė $15, o skundėją $10.

Valijos angliai. Iš Valijos atplaukia keli laivai su angliais, kurių gaus Worcesterio miestas vieton jau suderėtų su Claflin - Sumner kompanija. Tonas šitų anglių miestui kainuos $10.50, bet angliai geresni už šios šalies bitumino anglius.

Draugijų reikalai.

Am. L. T. Sandaros 16 kp. mėnesinis susirinkimas 6 d. Rugpjučio, 10 val. išryto, Aušrelės kambariuose, 83 Green st. Visi nariai malonėkit pribut į susirinkimą, bnes turime labai daug naujų dalykų apkalbėjimui.

Sekr. **Šiablinskas.**

W. L. D. Tarybos susirinkimas įvyks Liepos 28 d. vakare 7:45 val. Visi atstovai susirinkite, nes yra gana svarbių tarimų. Susirinkimas bus kliubo salėj.

Valdyba.

W. L. D. Tarybos piknykas įvyks Liepos 30 d. nedėlioj Tatnuck'e ant ukės. Dėlei lietaus piknykas praeitą nedėldienį įvyko, bet žmonių nepardaugiausia buvo, tad bus rengiamas 30 d. Liepos. Dalyvauja Aušrelės choras ir bus visokių įvairumų. Tatnuck karą imkite nuo Pleasant st. ir važiuokite iki Mill st.

Visus kviečia **Rengėjai.**

Dėkavonė. Dėkavojam visiems, giminėms ir draugams už dalyvavimą musų mylimiausio sunaus šermenyse. Taipgi ačiu už gėlių vainikus, atsiųstus prie atsisveikinimo į amžiną atsilsį.

Justinas ir Apalionija Karazijai.

Atsiimkit laiškus: Belanskis Vincas, Reinis S., Venckunas W., Vitkindas L. B., Šilalė Antanas.

PAJIEŠKAU moteries Izabelės Bušauskienės su dviem dukrelėm, Domicelė (6 metų) ir Marijona (2 metų). Moteris apie 25 metų senumo, geltoni plaukai, vidutinio ugio, 8 metai kaip vedus, Ji nuo manęs prasišalino Kovo mėnesyj, išvažuodama su Antanu Valadku (juodbruvis vyras). Jei kas man suteiks žinių apie juos ir jų antrašą, tam suteiksiu $25. dovaną.

Juozapas Bašauskas,
R.F.D. 3 BOX 48 Amherst, Mass.

Parsiduoda namai. FARMOS.

Namas, naujas 3 šeimynų, gražus įtaisymas, gera vieta. Kaina $8,400.

Namai 4 su 12 šeimynų, akras žemės, didelės jeigos už randas. Kaina tik $5300, $1500 įmokėt.

Namas 7 šeimynų prie Harrison gat., graži vieta. Kaina žema, mažas įmokėjimas.

Farma 115 akrų žemės, labai derlinga žemė, didelis sodas, namas 9 kambarių, šiluma, karštas vanduo, maudyklės, skalbynės, varnišiuoti florai, 12 karvių, 2 arkliai, vištos ir visokios mašinos, taipgi šienas ir javai, 7 mailos iki Worcesterio, arti karo, elektros šviesa visuose budinkuose ir ant gatvės. Kaina $11500.

Turiu saidei bačų, tturiu 2 tonų troką. Kaina ..... $750.

JONAS BUROKAS,
25 Millbury St., Worcester, Mass.

Parsiduoda namas. Farma.

PARSIDUODA FARMA 112 akrų, namas 8 kambarių, gera banė, kokių 30 pėdų per 50—sausas sklepas — numaliavoti baltai. Ledaunė, $300. vertės eglių, daug medžių, 20 akrų ariamos, 1½ mylios iki stoties, pašto ir krautuvių. Kaina $3000—įmokėt $700.

H. E. HOWE,
604 State Mutual Bldg., Worcesteryje.

Farma ant pardavimo

Taune Millbury, 15 akrų žemės, stuba nauja 8 ruimų, su garu šildoma, Elektra, garadžius, banė, vištininkas, vienas arklys, 2 karvės, vištų 30, kiaulė—viską parduodu kartu, viską pigiai. Kreipkitės į

"AM. LIETUVIO" OFISĄ,
15 Millbury st., Worcester, Mass.
Iš ten paimsite adresą.

ATYDA VIETINIAMS VEŽIMAI!

Patarnaujam perkraustyme stubos rakandų, mieste ir parvežame iš kitų miestų arba nukraustom į kitus miestus, koatsargiausia prižiurime, kad viskas butų cielybėje. Darbą kopigiausia atliekam, meldžiam kreiptis pas mus.

Jonas Akelaitis,
53 Mendon St., Worcester, Mass.
Teelfonas Cedar 6337 M.
(28—31)

Užsitikimas, teisingas, dentistas pataisys jums dantis.

Auksiniai dantjs, kuriuos aš padarau, yra geri per metų metus. Aš vartoju tik geriausią materijolą.

Aš ištraukiu dantis be skausmo. Žmonės, kurie bijosi, ateina pas mane.

Daugiau lietuvių ateina pas mane negu pas kitą kokį dentistą. Kalbame lietuviškai. Darbas gvarantuotas.

Dr. Frederick Brown,

DENTISTAS.
34 Front St., šale Plaza Teatro,
Atdara vakarais. Worcester, Mass.

Ar kenčiate nuo vidurių nesmagumų ir nevirškinimo?

Žmonės tankiai mano, kad jie turi širdies liga arba appendicitis, iš priežasties skausmo, kuris ištikro paeina nuo geso viduriuose. Eikite pas savo aptiekorių ir nusipirkite Pepsinic Seltzer, jeigu norit pasveikt.

PEPSINIC SELTZER

yra vienintėlė gyduolė, kuri palengvina nervišKumą, vidurių nesmagumus, ir numalšina vėmima laike nėštumo. Neturi jokių vaistų kenksmingų širdžiai. Galite gaut bile aptiekoj, arba rašykit,

Pepsinic Seltzer Co.,

PARSIDUODA FARMOS

60 akrų žemės, nauja stuba, banė nauja, vištininkas, puikios girios apie 40 akrų, dirbamos žemės penki akrai. Penkios minutos nuo gežkelio stoties, taipgi prie didelio vieškelio. Parsiduoda pigiai. Norinti pirkt, galit susirašyt.

JAMES MATTSON,
BOX 32, Princeton Depot, Mass.

Jieškau savo tėvo Julijono Tamošauskio, Kauno rėd., Telšių apskr., Pavandenio parap.. Neseniai gyveno Chicago, Ill., 4507 South Fereld ave., bet dabar nežinau kur randasi. Meldžiu paties, arba kas žino pranešt šiuo antrašu:

Kauno rėd., Šiaulių apskr., Tryškių paštas, kaimo Medlaukės Juozui Tamošauskui. LITHUANIA.

PARSIDUODA.

BUČERNĖ ir GROSERNĖ ant pat skvėro, geriausia vieta Worcesteryj. Štoras yra puikus, viskas yra ko tik štore reikia. Priežastis pardavimo—savininkas apleidžia miestą, eina į kitą biznį. Del platesnių žinių kreipkitės —

THE BANCROFT MEAT MARKET,
6 Millbury street,
D. A. ZALETSKAS, savininkas.

BUČERNĖ IR GROSERNĖ

REIKALAUJAM VYRŲ.

Bridgeport Vario Kompanija turi darbų liejimo ir roliavimo fabrikuose Bridgeport'e Conn. geriems vyrams, kurie gali atlikt sunkų, karštą darbą. Nuolatus darbas, geros darbo aplinkybės, geros algos, nėra straikų. Arti fabrikų yra puikios vietos gyvenimui. Patis ateikit arba parašykit.

EMPLOYMENT OFFICE,
BRIDGEPORT BRASS COMPANY
BRIDGEPORT, CONN.

CUNARD ANCHOR

IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ per Liverpool,
ant naujų, didelių, puikių alieju varomu laivų:

ELYSIA ——— rugp. 8-tą.
SAMARIA ——— rugp. 23-čią
ASSYRIA ——— rugs. 15-tą
SAMARIA ——— rugsėjo 20-tą

Greitas patarnavimas į Lietuvą ir į visas Baltijos valstijas. Puikios vietos, geras valgis.

Taipgi iš New Yorko, ypatiškai prižiurėta kelionė į Lietuvą ir visas Baltijos valstijas kas utarninką ant trijų marių milžinų, su persėdimu Southamptone.

MAURETANIA, AQUITANIA, BERENGARIA.
Pasiekia LIETUVĄ į 9-nias dienas.
Dėl informacijų kreipkitės prie vietinio agento arba į
Cunard—Anchor Lines, 126 State St., Boston, Mass.

APTIEKA

Vienintėlė Lietuvio Vaistinyčia.
Visų daktarų Amerikos ir Europos Receptus sutaisome su didžiausia atyda; vaistus ir chemikalus vartojam pirmos rųšies.

Budamas 6-sius menesius Lietuvoje, parinkau ir pargabenau daug naudingų vaistų iš Lietuvos ir iš kitų šalių Europos. Pas mus galima gaut gyduolių nuo visokių ligų.

Norėdami sučėdyt pinigus ir svei katą, visados kreipkitės į musų aptieką; kuriems nėra galima per tolumą ateit, tai rašykite, o mes prisiųsime reikalingus vaistus per Ekspresą.

A. BUDREVIČIUS,
Provizorius.
93 Millbury St., Worcester, Mass.

KĮLA IŠGYDOMA.

Su Stuarto Plapao Paduškaite. Jus galite mest šalin visus diržus, kadangi Plapao paduškaitė yra vien tam padaryta, kad jus išgydyt nuo kilos. Ji yra taip padaryta, kad kartą pridėta nenuslenka ir tuo budu geresnė negu diržas. Jokių diržų ar sprendžinų neturi. Minkšta, lengva nešiojimui. Pigi. Jokio nesmagumo darbe neturėsi. Gauta aukso medalius. Mes prisiųsime, ką sakome, atsiųsime jums išmėginimui visai DYKAI.

PLAPAO LABORATORIES,
3059—Stuart Bldg., St. Louis, Mo.

FORD Karai—
FORD Trokai
Fordson Traktoriai—
Lincoln Karai.
CONROY MOTOR CO.

"UŽSITIKIMI PARDAVĖJAI"
3—5—7 Hermon St. Worcester, Mass
Telephone Park 401—402.
Įgalioti Ford ir Lincoln pardavėjai.
WORCESTER, MASS.
I. H. Greenberg, lietuvis pardavėjas.

KATALOGAS.

Visų musų geriausių Kompozitorių muzikališki veikalai-gaidos; kaip tai: dainos dėl solo, duetų, chorų ir lietuviški šokiai įvairiems instrumentams, lietuviškų Rekordų, taipgi lietuviškų meliodijų VOLIALIAI dėl "Player Piano ir įvairių lietuviškų knygų. KATALOGĄ pasiunčiame visiems ant pareikalavimo dykai.

JOS. F. BUDRIK,
3343 So. Halsted st., Chicago, Ill.
(28—31)

O nelaimė! Yra daug žmonių, kurie juoksis iš tavo sielvarto! Tačiau geras draugas patars naudoti

Ruffles

pleiskanų mirtinąjį priešą.

Suvilginkite Ruffles savo galvos odą kasdien per kokią savaitę laiko ir pleiskanos tuojaus pranyks. Naudokite Ruffles nuolatos ir po to, ir tuo budu užlaikykite savo galvos odą švaria ir sveika ir savo plaukus gražiais ir žvilgančiais.

Kaina 65c. aptiekose, arba prisiųskite 75c. tiesiai į labaratoriją.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St.
Brooklyn, N. Y.

Dr. D. M. Konjoyan

DENTISTAS
44 Front St.——(virš Sherer's)
Atdara vakarais iki 7 val.

Suite 71. Tel. Park 7636

Dr. Ruth F. Bernot,
Lietuvė Dentistė.

Central Exchange Bldg.
311 Main St., Worcesteryj.

DR. TESSMER,
Dentistas.
Saugus dantų taisytojas už prieinamą kainą.
306 Main St., Worcesteryje.
OFISO VALANDOS:
nuo 9 iki 6, o ketvergais iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai.

KAM KENTĖTI?

Raumatizmo, neuralgijos ir raumenų gėlimai greitai nustoja, jeigu patrini su

PAIN-EXPELLER

Valzbaženklis užreg. S. V. Pat. Ofise.

Žiurėk, kad gautum tikrąjį-garsuji per daugiau kaip 50 metų.

Reikalauk, kad turėtų Įkaro (Anchor) Valzbaženklį.

Worcesterio
PENKIŲ CENTŲ BANKĄ,
316 Main Street

Turtas — $20,000,000

Įdėjimai eina ant interesto pirmą biznio dieną kiekvieno-mėnesio.

BANKOS VALANDOS:
Kasdien nuo 9 ryte iki 3 popiet.
Subatomis nuo 9 ryte iki 1 val. popiet.
Šubatos vakarais vien tik dėl pinigų įdėjimo, nuo 6 iki 8 val. vakare.

HOLLAND AMERICA LINE

Geraiusias, tiesiausias susisiekimas su Lietuva vandeniu. Laivai perkelia pasažierus iš Rotterdamo tiesiai į Pilavą. Laivai išplaukia iš New Yorko:

RYNDAM — Liepos 29-tą.
NIEUW AMSTERDAM — Rugp. 12-tą.
NOORDAM — Rugp. 19-tą.
ROTTERDAM — rugpiučio 26-tą

Musų laivai turi geriausias vietas dėl trečios kliasos pasažierų. Del užsakymų kreipkitės prie vietinių agentų, ar į

HOLAND - AMERICA LINE,
89 State Street,
Boston, Mass.

Antanas J. Milleris,
Lietuvis advokatas,
406 Slater Bldg., Worcester, Mass.

Jis linksmas, nes turi

BAMBINO

Valzbaženklis Reg. S. V. Pat. Biure

Kudikiai mėgsta jį!
Jie prašo daugiau!

Bambino yra geriausia gyduolė nuo užkietėjimo, diegimo ir kitų vidurių suirimų. Veikia greitai ir visiškai. Jis yra geriausias kudikių draugas.

35c. aptiekose arba už 40c. prisiunčiame tiesiai iš labaratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St.
Brooklyn, N. Y.

Kuomet skauda jums galvą arba negalite matyt skaityt ar dirbt, ateikite pas mus ir mes pritaikysime jumis akinius, kurie jumis pagelbės.

Pope Optical Co.,
397 Main St., Worcester, Mass.
(Viršui Moulton's krautuvės)

"111" CIGARETAI!

Jie yra GERI! 10¢

Pirk šiuos Cigaretus ir taupyk pinigus!

DR. F. S. ZURWELL
Lietuvis burnos Chirurgas ir Dentistas.
25 Millbury Street,
Telephone C. 3721 J.
Worcester, Mass.
Nedėliomis pagal sutartį

75 METŲ
Bankinis Namas.

Idant užlaikyt 75 metus Bankinį Biznį, butinai reikia apturėt kostumerių užsitikėjimą. Tokį užsitikėjimą mes sau išdirbome tik teisingu ir greitu pildymu visų musų kostumerių reikalavimus. Mes visados buvome vieni iš tų, kurie siuntėm pinigus pagal pigiausį kursą ir labai greitai, nes didelis daugumas kostumerių, kurie siuntė per mus pinigus, davė mums progą pirkt pinigus pigiau ir perduot juos pigiau, ir musų tiesi be pataримo susinešimai su Lietuvos Bankomis šuteikė mums galėjimą pristatyt pinigus trumpiausiame laike. Dabar gi kada Lietuvos Auksinas yra labai pigus, o su laiku jo kursas turi eit aukštyn, duodame rodą siust pinigus į krajų ir tuomi atnešant savo giminėms didelę pagelbą.

Siunčiame pinigus Money Orderiais, Čekiais ir per Telegramą. Rašykit Lietuviškai reikalaujant informacijų, kurias suteiksime greitai, suvis dykai.

C. B. Richard & Co.
BANKERS,
29 Broadway, New York City.

PRANAS LEVERIS,
Dailydė-staliorius.
Užima kontraktus ant budavojimo ir taisymo namų. Taipgi taiso ir dailina namus ir padaro įvairius medžio darbus. Kainos labai žemos. Reikalaujanti dailydės, malonėkite kreiptis pas mane,, po numeriu—
15 MILLBURY ST.
Tel: Park 8177. Worcesteryj.

JONAS ČERNIUS,
8 Vernon St., Worcester, Mass.

LIETUVIS, MALIORIUS,
FOTOGRAFAS

SEVEROS GYDUOLES UŽLAIKO SEIMYNOS SVEIKATA.

Nusilpusios ir Kenčiančios Moterys

apturėję geistiną palengvinimą per varfojimą

SEVERA'S REGULATOR

Moterių Stiprintojaus

Patirsite, kad jisai yra veiksmingas sugrąžimui spėkų sureguliavimui moteriškų funkcijų ir sufeikia sistemai sveiką, normališką padėjimą

KAINA $1.25

Klauskite pas aptiekorius.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA